

د دعوت اسلامي د ذيلي حلقې په دولسو مَدَني کارونو، د مَدَني کارونو په اهدافو، د مَدَني کارونو په طريقه کار او د مَدَني کارونو په اهميت او فضائلو مُشْتَبِهله د رنگا رنگ مَدَني گلونو مَدَني گلدسته

دولس مَدَني کارونه

پيشکش: مرکزي مجلس شوری
(دَعوتِ اسلامي)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڪتاب لوستلو دُعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق لوستلو نه مخڪنن دا لاندي دُعا لولي
إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ ڇهه لولي هغه به موياد پاتي ڪيري:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

ترجمه: اے الله عَزَّوَجَلَّ ڀه مونڙه علم او د حڪمت دروازي برسيره ڪري او ڀه مونڙه
خپل رحمت رانازل ڪري! اے عظمت او بزرگي والا!

طالب غم
مدینه قیچ
ومغفرت

(مستطرف ج 1 ص 40 دار الفکر بیروت)

(مخڪنن روستو ٽري يو يو ڄل دُرود شریف لولي)

د رسالي نوم: ۱۲ مَدَنِي ڪارونه

..... اول ڄل:

..... تعداد:

ناشر: مڪتبه المدينه، عالمي مدني مركز فيضانِ مدينه، باب المدينه ڪراچي.

مَدَنِي عرض: بل ڇا ته د دي رسالي د چاپ ڪولو اجازت نشته

ڪتاب اخستونڪي توجّه اوڪري

ڪه د ڪتاب ڀه طباعت ڪنن ڇهه ٻنڪاره خامي وي يا پانڙي ڪمي وي يا ڀه
بائينڊنگ ڪنن مخڪنن روسته لگيدلي وي نو مڪتبه المدينه ته رجوع اوڪري.

دولس مَدَنِي کارونه

دا رساله ”باره مدني کام“ په اردو ژبه کښ ليکلي شوي ده.

مجلس تراجم (دعوت اسلامي) د دې رسالې په آسانه پښتو ژبه کښ د وِس مناسب ترجمه کولو کوشش کړې دي. که چرې په دې ترجمه کښ څه غلطې يا کمې، زياتې اومومې نو ستاسو په خدمت کښ عرض دي چه مجلس تراجم ته خبر اوکړئ او د ثواب حقدار جوړ شئ.

پيشکش:

مجلس تراجم دعوت اسلامي

برائے رابطہ:

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران
پرانی سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 1262

Email: ✉ translation@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دولس مَدَنی کارونه

د دُرود شریف فضیلت

حضرت سیدنا عبدُ الله بن عمرو رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا فرمائي: مَنْ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاحِدَةً خُوكَ چه د دواړو جهانو سردار، مَكِّي مَدَنی سرکار صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندې يو خُل دُرود شریف لولي: صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَمَلَائِكَتُهُ سَبْعِينَ صَلَاةً. په هغه باندې به الله تَعَالَى او د هغه ملائکې [يعني فرشتې] اويا گرتنه رَحمت راليري.

(مُسْنَدُ أَحْمَد، مُسْنَدُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ، ٥٩٩/٣، حديث ٦٩٢٥)

رَحْمَت نه کس طرح هو گناه گار کی طرف

رَحْمَن خود په میرے طرف دار کی طرف (ذوقِ نعت، ص ۱۱۱)

رَحْمَت به څنگه نه وي په طرف د گنهگار

رَحْمَن پخپله په طرف دې زما د سرکار

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د نيکۍ د دعوت مَدَنی سفر

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! الله تَعَالَى د دې دین د حفاظت د پاره په هر دَوَر کښ داسې هستی پیدا کړي دي چه هغوئي پخپله هم په دې

دینِ مَتین (یعنی مضبوط دین) عمل اوکړو بلکه نورو خلقو ته ئې هم د دې د تعلیماتو د رسولو او د نیکۍ د دعوت عام کولو پوره پوره کوششونه کړي دي خویاد ساتئ! الله تَعَالی په هر څه قادر دې، هغه د چا هډو محتاجه نه دې، هغه په خپل کامل قدرت دا دُنیا جوړه کړه، دا ئې په قِسم قِسم بڼاښته کړه او انسانان ئې پکښ دیره کړل، بیا ئې د دوئی د هِدایت د پاره وخت په وخت رسولان و انبیاء عَلَیْهِمُ الصَّلَوةُ وَالسَّلَام را اولیرل. هغه که اوغواړي نو د انبیاء کرام عَلَیْهِمُ الصَّلَوةُ وَالسَّلَام نه بغیر هم د وران کارو انسانانو اصلاح کولې شي، خو د هغه رضا څه داسې ده چه د هغه بندگان د نیکۍ د دعوت په ورکولو او د هغه په لاره کښ په مَشَقَّتونو برداشت کولو د هغه د بارگاهِ عالی نه اوچت درجات حاصل کړي. نو الله تَعَالی خپل رسولان او نبیان عَلَیْهِمُ الصَّلَوةُ وَالسَّلَام د نیکۍ د دعوت ورکولو د پاره رالیرل رالیرل او په آخره کښ ئې خپل خوږ مَحْبُوب حضرت مُحَمَّد مصطفی صَلَّی اللہُ تَعَالی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم را اولیرلو او د هغوئی صَلَّی اللہُ تَعَالی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم نه پس ئې د نُبُوت سِلْسِله ختمه کړه. بیا ئې د اعظیم الشان مَنَصَب د خپل خوږ مَحْبُوب صَلَّی اللہُ تَعَالی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم خوږ اُمّت ته حواله کړو چه په خپل مینځ کښ پخپله د یو بل د اصلاح کوشش کوي او د نیکۍ د دعوت دا اَہم کار کوي. چه کله په مَکَّه مُکَرَّمه زَاکِمَا اللہُ شَرَفَا وَتَعَطَّیْمَا کښ د الله تَعَالی خوږ حبیب صَلَّی اللہُ تَعَالی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

په خپل انفرادي کوشش د اسلام دعوت عام کول شروع کړل نو په دې کار کښن صحابه کرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان هم بيمثاله مرسته اوکړه. د مثال په طور چه کله هغه وطن ته د نور اسلام پلوشې اورسيدلې کوم وطن ته چه ډير زر د دارُالهجرت، مَدِينَةُ النَّبِيِّ او مَدَنی مرکز جوړيدو شرف حاصليدو والا وو، نو د هغه خائ اوسيدونکو د بَيِّعَتِ اُولَى [يعني د وړومي بيعت] نه پس د حُضُورِ اکرم صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم په دربارِ مبارک کښن عرض اوکړو چه يو داسې مُبَلِّغ هلته را اوليرئ چه هغه د هغوئ په علاقه کښن د نيکۍ دعوت عام کړي او خلق د قرآن مجيد په تعليماتو هم پوهه کړي نو د الله تعالی خوږ حبيب صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم حضرت سَيِّدُنَا مُصْعَب بن عُمير رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ مُنْتَخَب کړو، هغوئ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ د نُبُوت په يوولسم کال بمطابق ۶۲۰ عيسوي مدينې منورې ته اورسيدلو او صرف د دولسو مياشتو په لږه موده کښن هغوئ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ په داسې بهترين انداز کښن د نيکۍ دعوت عام کړو چه د مدينې منورې هره کوڅه د ذِکْرِ الهی او نعتِ مُصطفي صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم په رنډاگانو روښانه شوه. هر طرف ته د دين اسلام شهره شوه. که ماشومان وو او که ځلمي وو د هريو په زړه کښن د عشقِ مُصطفي صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم شمع روښانه شوه. بيا د حج په موسم کښن هغوئ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ د ۷۰ [اویا] انصارو يوه مَدَنی قافله بوتله او د حُضُورِ اکرم

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ الْوَسَلَّمَ پہ دربار کنبں حاضر شو او دغسې په بیعتِ عقبهٔ ثانیہ کنبں د انصارِ مدینہ د قافلې شُرکاء ته د دیدارِ مُصطفیٰ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ الْوَسَلَّمَ پہ وجہ د صحابی کیدو شرف حاصل شو. (طبقاتِ کُبریٰ، ۳۵، مصعب الخیر، ۳/۸۸)

میں مُبَلِّغ بنوں سُنّتوں کا   خوب چرچا کروں سُنّتوں کا
یاخذ! دُرس دُوس سُنّتوں کا   ہو کرم بہرِ خاکِ مدینہ

(وَسَائِلُ بَخِشِش (مرمّم)، ص ۱۸۹)

ما کړې جوړ مُبَلِّغ ته د سُنّتو   چه خواره کړم هر طرف ته سُنّتونه
یا اللّٰه چه درس ورکوم د سُنّتونو   دا کرم کړې په خاطر د مدینې
صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب!   صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَی مُحَمَّد

د انفرادي کوشش نتیجه

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د حضرت سَيِّدُنَا مُصْعَبِ بْنِ عُمَيْرِ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ په ذریعہ ډیر زر د اسلام دعوت د مدینې یو یو کور ته اورسیدو، دا د هغوئ د شپې او ورځې جاري د ډیر زیات انفرادي کوشش نتیجه وه. هغوئ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ د تبلیغِ قُرْآن و سُنّت د عامولو د پاره د شپې او ورځې پرواه نه کوله بلکه چه څه وخت او څه ځای ته به د نیکی د دعوت وړاندې کولو د پاره د تللو ضرورت راتلو نو هغوئ به کله هم سُستی نه کوله.

سُنّت هې سَرّ دین کی تبلیغ کی خاطر
ملتا هې همیں دُرس یہ اَسْفارِ نبی سے

(وَسَائِلُ بَخِشِش (مرمّم)، ص ۴۰۶)

سُنّت دې سفر لپاره د تبليغ دین

حاصلیږي دا درس د آسفار¹ نبي نه

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ د نیکۍ د دعوت دا سفر اوس هم جاري دې او
 اِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالٰی تر قیامته پورې به جاري وي، د صَحَابَهٗ کِرَام
 عَلَیْهِمُ الرِّضْوَان نه پس چه کله هُم د خوږ آقا صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم غمژن اُمّت د
 بې عَمَلۍ په دَلَدل کښ نښتې دې نو اللّٰهُ تَعَالٰی د خپل کوم یو نیک
 بنده په ذریعه د نجات لارې پیدا کړي دي. هم دغسې په پینځلسمه
 صدۍ هجری کښ هم حالات څه داسې شو نو په دې نازکو حالاتو
 کښ شیخ طریقت امیرِ اَہْلِ سُنّت بانۍ دعوتِ اسلامي حضرت علامه
 مَوْلانا اَبُو بَلال مُحَمَّد الیاس عطار قادري، رَضَوِي دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ د
 دعوتِ اسلامي مَدَنی کار شروع کړو. هغوئي دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ د اللّٰهُ تَعَالٰی و
 رسول صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په محبّت کښ د خوږ نبي صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د اُمّت د
 اصلاح د پاره کوششونه جاري ساتل تر دې چه د هغوئي د شپې او
 ورځې کوششونو، دُعاگانو، خوفِ خُدا و عشقِ مصطفی، اِخلاص و
 اِسْتِقامت او د هغوئي د غمخواری او خوش اخلاقی په بَرَکت مسلمانان
 نارینه او زنانه خاص طور ځلمي په ډلو ډلو د دعوتِ اسلامي په مَدَنی
 ماحول کښ شاملیدل شروع شو، بیلمانځه نمونځ گزاره جوړ شو،

¹ آسفار د سفر جمع ده.

غله، ډاکوان، بدکاره او قاتلان، جواریان او شراییان او نور [په قسم قسم گناهونو کې اخته] مُجَرِّمان توبه کار شو او د معاشرې په ښو خلقو کې شمیرل شروع شو او د الله تَعَالٰی و رسول ﷺ اطاعت کُزار او فرمانبردار جوړ شو. کيرې خرئیلو والا د محَبَّتِ رَسُول ښه د سُنَّت مطابق یو موټې کيرې پرېښودلو والا بلکه [د سُنَّت مطابق] زُلفې پرېښودلو والا جوړ شو، د غیرو په شان سر تور سر گرځیدو والا د شین گنبد مُبارک رنگ رایادولو والا د شنه شنه رنگ عِمَامه [یعنې پټکې] شریف په سر کولو شروع کړل.

اُن کادیوانه عمامه اور زُلف وړیش میں
واه! دیکھو تو سہی لگتا ہے کیسا شاندار

(وسائلِ بَخْشِش (مرقمہ) ص ۲۲۱)

د حَضُور عاشق په عِمَامه او زُلفو کیره کېښ

واه! اوگوره ښکاري خومره ښکلې او شاندار

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د دعوتِ اسلامي مَدَنی سفر

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! تبليغ قرآن و سُنَّت د عالمگیر غیر سیاسي تحریک دعوتِ اسلامي د شیخ طریقت امیرِ اَهِلسُنَّت بانئ دعوتِ اسلامي حضرت علامه مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادري، رَضَوِي دَامَتْ بَرَکَاتُھُمْ الْعَالِیَہ د مَدَنی سوچ او د اُمّت په درد کېښ

د غمگین زړه او د نیکۍ په دعوت کښ د حرص لرونکي طبیعت نتیجه ده، هغوئي ډیر زیات خواهش لري چه هر مسلمان په حقیقي طور د مدینې والا مُصطفی صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم غلامي اختیار کړي او د سُنّتو داسې نمونه جوړ شي چه هغه ته څوک اوگوري نو د مدینې هغه منظر وریاد شي کوم منظر چه د مدینې د اولني مُبَلِّغ حضرت سَيِّدنا مُصْعَب بن عُمیر رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ د نیکۍ د دعوت نه د متاثره کیدو په وجه مدینې ته د خوږ خوږ مُصطفی صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د تشریف راوړو په موقع لیدلې شوې وو، يعني څنگه چه د حُضُورِ انور صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د تشریف راوړو په وجه هر طرف ته د خوشحالی نظارې وې، د عِمامو نه جنډې جوړې کړې شوي وې او پرقیدلې. هر طرف ته په ژبو باندې د مَحَبَّت او عقیدت ترانې وې. چه هم دغه شان د عِشْقِ مُصطفی داسې شمعې روښانه شي چه د هغې په رڼا کښ د آخِرَت د لارې هر مُسافر خپل مَنَزِل ته روان اوسي او نه ترې کله لار خطاشي او نه کله د لارې د مُشکلاتو او مصیبتونو او ستړي کیدو په وجه هِمّت بيلي. د دعوتِ اسلامي د کار شروع کیدو په وخت کښ نه [د دعوتِ اسلامي] کومه یوه شُعبه وه او نه کوم یو درسي کِتَاب وو، نه مُبَلِّغ وو او نه مُعَلِّم، نه مدني مرکزونه وو او نه [د دعوتِ اسلامي] مدرسې او جامععات وو، بلکه د کار کولو څه واضح طریقه کار هم موجود نه وو يعني که داسې اوگنډو چه [په

هغه وخت کښې [دعوتِ اسلامي په حقيقت کښې صرف د شيخ طريقت
امير اهل سنت دامت برکاتهم العالیه نوم وو نو غلطه به نه وي.

خوږو خوږو اسلامي ورونو! دا د امير اهل سنت دامت برکاتهم العالیه د خلوص
نه ډکو دعاگانو، ډيرو زياتو کوششونو، د بهترينې حکمتِ عملی او
د مضبوط دستور العمل نتیجه ده چه **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** دې مَدَنی تحریک
په مختصره موده کښې د يو داسې منظم تنظيم شکل اختيار کړې دې
چه د دې د ذيلي مشاورتونو نه واخله د مرکزي مجلس شوری پورې
زرگاؤ ذمه داران او په ټوله دُنیا کښې د لکونو لکونو شاملو اسلامي
ورونو تيزې چپې وهونکې سمندر ښکاري، په لکونو لکونو اسلامي
خويندې هم په پرده کښې په مَدَنی کارونو کښې مصروف عمل دي.

میں اکیلا ہی چلا تھا جانبِ منزل مگر

اک اک آتا گیا کارواں بٹا گیا

زه خو يواځې روان شوې ووم د منزل په طرف

يو يو راتللو لوی کاروان ترې جوړ شو

د ټولو نه وړومبې مَدَنی کار

د ټولو نه وړومبې مَدَنی کار چه د هغې نه شيخ طريقت امير اهل سنت
دامت برکاتهم العالیه د دعوتِ اسلامي د مَدَنی کارونو سلسله شروع کړه هغه
د سنتو نه ډکه هفته واره اجتماع ده. د دې نه هغوی دامت برکاتهم العالیه د
اجتماعي او انفرادي کوشش په ذریعه د نیکی د دعوت سلسله مخ په

وراندې کړه، بيا د اَهْلِسُنَّت په جُماتونو کښ د درس سلسله شروع شوه، په شروع کښ به د حُجَّةُ الْإِسْلَام حضرت سَيِّدُنَا إِمَام مُحَمَّد غزالي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د مشهور کتاب مُكَاشَفَةُ الْقُلُوب نه درس ورکولې شو. بيا شيخ طريقت امير اَهْلِسُنَّت وَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ تنهائي اختيار کړه او د خوږ آقا صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ گران اُمّت ته ئې د بيشميره سُنَّتونو مجموعه د فيضانِ سُنَّت په نوم عطا کړه. بيا د دعوتِ اسلامي د مَدَني کار د زياتيدو په بَرَکت په مُخْتَلِفو ښارونو کښ د سُنَّتو نه ډکو هفته وارو اجتماعاتو سلسله شروع شوه. د بابُ الْمَدِينَه (کراچي) نه شروع شوې مَدَني تَحْرِيك ډير زر بابُ الاسلام (سنده)، پنجاب، خيبر پختونخوا، کشمير، بلوچستان، او بيا د بنگله ديش، عَرَب اَمارات، سِي لَنکا، برطانيه، آسټريليا او کوريا په شان ملکونو ته اورسيدو او هلته ئې د مَدَني کارونو مَدَني سپرلي راوستل بلکه اَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ د دې وخته پورې د دعوتِ اسلامي مَدَني پيغام د دُنيا زيات و کم ۲۰۰ ملکونو ته رسيدلې دې.

الله کرم ايا کرے تجھ پہ جہاں میں

اے دعوتِ اسلامی تری دھوم مچی ہو

(وسائلِ بخشش (مرمّم) ص ۳۱۵)

الله دِ کرم اوکړي په تا داسې په جهان کښ

اے دعوتِ اسلامي ته دِ عام شې په هر ځای

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّی اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

د دعوتِ اسلامي تنظيمي ترکیب

د دعوتِ اسلامي تنظيمي ترکیب د ذيلي حلقې نه واخله د مرکزي مجلس شوری پورې دي. شیخ طریقت امیر اهل سنت رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ د دې باني دي. د دعوتِ اسلامي په عالیشان عمارت کښ ذيلي حلقه د دې د بنیاد او مرکزي مجلس شوری د چت حیثیت لري. د دعوتِ اسلامي په مضبوطۍ کښ اکر چه د هرې شعبې کړدار خپل اَهِمِّيَّت لري خو په دې حقیقت هر خاص و عام پوهیږي چه د عمارت د مضبوطۍ دار و مدار د هغې په بنیاد وي. د دې نه دا واضحه کیږي چه په دعوتِ اسلامي کښ د ذيلي حلقې خومره اَهِمِّيَّت دي، خومره چه ذيلي حلقه مضبوطه وي هغه هُمره به دعوتِ اسلامي نور مضبوطیږي او د ترقی منزلونو ته به رسي او د ذيلي حلقې مضبوطي د ذيلي حلقې په دولسو مَدَنی کارونو کښ ده.

ذيلي حلقه څه ته وائي؟

هر جُمَعات او د هغې خوا و شا آبادي، مثلاً د اوسیدو آبادي، بازار، اسکول، کالج، سرکاري او غیر سرکاري ادارې وغیره تنظيمي طور ذيلي حلقې جوړې کړې شي. ځيني ځائیونو کښ د مُتَعَلِّقه مُشاروت نگران د یوې آبادۍ یا ادارې وغیره د اَهِمِّيَّت په وجه هغه جُدا ذيلي حلقه هم جوړوي.

ذيلي حلقه مشاورت: په ذيلي حلقه کښ په دې لاندې درې ذمه داريانو باندې مُشتمل ذيلي حلقه مشاورت جوړېږي.

(۱) نگران ذيلي حلقه مشاورت (۲) ذيلي ذمه دار مَدَنی قافله (۳) ذيلي ذمه دار مَدَنی انعامات

مَدینه: په ځيني ذيلي حلقو کښ د دعوت اسلامي د نورو شعبو ذمه داران هم د خپلو خپلو شعبو او مجالسو له طرفه پاس شوو مَدَنی کُلونو مطابق مَدَنی کارونه کوي، خو هغه ټول د ذيلي مشاورت د نگران د نگرانۍ نه لاندې وي.

د ذيلي حلقې مرکز

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د تبليغ قرآن و سُنّت عالمگير غير سياسي تحريك دعوت اسلامي ته په نورو الفاظو کښ ”جُمّات ډک کړئ تحريك“ هُم وائي. ولې چه د دعوت اسلامي هر مَدَنی کار د جُمّاتونو د آبادولو سره تعلق لري ځکه جُمّات د ذيلي حلقې د ټولو کارونو مرکز هم گرځولې شوې دې، ولې چه شيخ طريقت امير اهل سنت **وَأَمّت بَرَكَاتُهُ الْعَالِيَة** غواړي چه د الله تعالى کورونه يعني جُمّاتونه [په عبادتونو] آباد شي، او دا بيا [په عبادتونو] روښانه شي. د مسلمانانو مخه يو ځل بيا جُمّاتونو ته را اوگرځي، يقيناً د جُمّات آبادي د رنگ روغن، قالينونو او رنډاگانو وغيره په وجه نه وي بلکه د نمونځ گزارو، مُعتَكِفِينو [يعني اعتكاف

کوونکو]، د تلاوت کوونکو او ذکر و اذکار کوونکو او د سُنَتو زده کوونکو او بنودونکو په وجه وي. خومره خوش نصيبه دي هغه کسان څوک چه د نمازې او تلاوت، درس و بيان او ذکر و نعت و غيره په ذريعه جُماتونه آبادوي.

هو جاين مولا مسجدیں آباد سب کی سب

سب کو نمازی دے بنا یا رب مصطفیٰ

(وسائلِ بخشش (مرمّم) ص ۱۳۱)

خوبه مولا کړې جُماتونه ټول آباد

ټول کړې نمونځ گزاره یا رب مصطفیٰ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

د جُماتونو د آبادولو اَهْمِيَّت

د جُماتونو آبادولو په باره کښ په سُوْرَةُ التَّوْبَةِ کښ ارشاد دي:

[مفهوم] ترجمه کنزُالایمان: د الله جُماتونه

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ

هغوئي آبادوي څوک چه په الله او د

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

قيامت په ورځ ايمان راوړي..

(پ ۱۰، التَّوْبَةِ: ۱۸)

صدرُ الافاضل حضرت علامه مولانا سَيِّد مُحَمَّد نعيمُ الدِّين مُراد

آبادي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په تَفْسِيرِ خَزَائِنُ الْعِرْفَان کښ فرمائي: په دې آيت کښ

دا بيان کړې شوي دي چه د جُماتونو د آبادولو حقدار مُؤْمِنان دي. د

جُماتونو په آبادولو کښې دا اُمور هُم داخِل دي: جَارو کول، صفائِي کول، رنډا کول، او جُماتونه د دُنیاوي خبرو نه او د داسې خيزونو نه په حِفَاطت کښې ساتل د خه د پاره چه دا نه دي جوړ شوي، جُماتونه د عِبَادت کولو او ذِکَر کولو د پاره جوړ شوي دي او د عِلْم درس هُم په ذِکَر کښې داخِل دې.

(خَزَائِنُ الْعِرْفَان، پ ۱۰، اَلتَّوْبَةُ، تَحْتَ الْآيَةِ: ۱۸، حَاشِيَه نېبر ۴۱، ص ۳۵۷)

دعوتِ اسلامي جُماتونه ډک کړئ تَحْرِيک دې خو څنگه؟

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ د ذيلې حلَقې د دولسو مَدَنی کارونو مقصد د جُمات آبادول دي.

مَثَلًا خلق د سحر نمانځه ته راپاڅولو د پاره **صدائے مَدِينه** لگول، چه هغوئې د جَمعې سره د نمانځه ادا کولو سعادت حاصل کړي او د هغې نه پس په **مَدَنی حلَقه** کښې د شَرکَت سعادت حاصل کړي او په قُرآن مَحْمِد د پوهه کيدو بَرکَـتونه حاصل کړي او چه کله ماښام د خپلو کارونو نه فارغ شي او بيرته کور ته راشي نو د ماسخُتن نمونځ په جُمات کښې د جَمعې سره ادا کولو نه پس په **مَدْرَسَةُ الْمَدِينه بِالْغَان** کښې قُرآن مَحْمِد اولولې يا ئې نورو ته اوږا ئې. څوک چه جُمات ته راځي هغوئې ته د عِلْم ښودلو د پاره جُمات درس اوکړي او څوک چه نه راځي هغوئې ته د چوک درس يا د علاقائِي دوره د پاره د نيکۍ د

دعوت په ذریعه جُماتونو ته د راتلو ترغیب ورکړي. په هفته کېن یو
 ځل د سُنّتو د بنودلو او وزده کولو د پاره د **هفته وارې اجتماع** په موقع
 باندې بیا په جُمات کېن جمع شي او بیا هم که څه خلق په څه وجه
 رانښي نو په څه مناسب ځای کېن د (د جُمات نه بهر) ترکیب جوړوي
 او هفته واره **کیست اجتماع/وي سي دي اجتماع** یا بیا د **مَدَنی مذاکرو**
 په ذریعه د د هغوئي مَدَنی تربیت کوي. د سُنّتو نه ډکو بیانونو او
 مَدَنی مذاکرو په بَرکت به ډیر زر د هغوئي په زړونو کېن هم د جُماتونو
 محَبّت پیدا شي او هغوئي به جُماتونو ته راتلل شروع کړي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**
 تَعَالی مونږه چه په کوم مَدَنی کار غور کوو هغه به د جُمات آبادولو په
 ذریعه کېن یوه ذریعه وي. د امیرِ اَهْلِسُنّت **وَأَمَّت بَرَكَةُ الْعَالِيَةِ** د بنودلو طریقو
 مطابق که د مُبَلِّغینو د مَدَنی کارونو په ذریعه مسلمانانو ته د نیکۍ
 دعوت ورکول او د جُماتونو د آبادولو کوششونه د **اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى** په در
 کېن قبول شو نو د هغه په رَحمت کېن هیڅ کمې نشته چه زمونږه
 مهربانه خالق حق تَعَالی مونږه په خپلو گرانو او محبوبو بندگانو کېن
 شامل کړي. په دې باره کېن لاندې لیکلي شوي دوه فرامینِ مُصطفی
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اولولۍ او د مَدَنی کارونو پوخ نیت او کړۍ:

(۱) څوک چه د جُمات سره محَبّت کوي **اللَّهُ تَعَالَى** د هغه سره محَبّت کوي.

(مُعْجَم اوسط، بَابُ الْيَمِيم، من اسبه مُحَمَّد، ۴/۴۰۰ حدیث ۶۳۸۳)

(۲) څوک چه سحر يا ماښام جُمات ته لاړو الله تَعَالی به د هغه په جَنَّت کښن میلستیا کوي.

(مُسْلِم كِتَابُ الْمَسَاجِد... الخ بَابُ الْمَشْيِ إِلَى الصَّلَاة... الخ ص ۲۴۳، حدیث: ۶۶۹)

د دعوتِ اسلامي يو مَدَنی کار **يوم تعطيل اعتكاف** او بل مَدَنی **قافله** هُم دې. دا دواړه کارونه هُم د جُمات سره تعلق لري ځکه چه اعتكاف هُم په جُمات کښن کيږي او مَدَنی قافله هم په جُمات کښن کيږي، بلکه د مخصوصو ورځو د پاره د مَدَنی قافلې شُرکاء د عِلْم دین زده کولو او ښودلو په نِيَّت شپه او ورځ د الله تَبَارَكَ وَتَعَالی په کور کښن اوسيږي او څوک چه دغسې د خپل رب تَبَارَكَ وَتَعَالی په کور کښن اوسيږي د هغوئ مُتَعَلِّق يو روايت کښن دي چه: د الله تَعَالی معصومي ملائکې [يعني فرښتې] د هغه خلقو سره يو ځای اوسيږي څوک چه په جُماتونو کښن پراته [يعني عبادت کښن مصروف] اوسي، که دا خلق که د جُمات نه غائب شي نو فرښتې هغوئ لټوي او که بيمار شي نو د هغوئ پوښتنه کوي او که د هغوئ څه ضرورت پيښ شي نو د هغوئ مدد هم کوي.

(مُسْتَدْرَك، كِتَابُ التَّفْسِير، ان للمساجد او تادا... الخ ۱۶۲/۳، حدیث ۳۵۵۹ مفهوماً)

سُبْحَنَ الله عَزَّوَجَلَّ! جُماتونه آبادوونکي نه صِرَف ډير ډير ثوابونه گټي بلکه هغوئ ته د جُمات آبادولو په بَرَکت د فرښتو مدد هم حاصلیږي، د هغوئ تکليفونه او پریشانئ لري کيږي او حاجتونه ئې پوره کيږي.

هو جائیں مولا مسجدیں آباد سب کی سب

سب کو نمازی دے بنا یا ربِّ مصطفیٰ

خوره مولا کپڑی جُماتونہ تہول آباد

تہول کپڑی نمونخ گزارہ یا ربِّ مصطفیٰ

(وسائلِ بخشش (مرقم) ص ۱۳۱)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خورو خورو اسلامي ورونرو! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ وليٰ چه د دعوتِ اسلامي
د مَدَنی ماحول په بَرکت د ډيرو جُماتونو جندري برسیره شوې، په ډيرو
جُماتونو کښ پينځه وخته نمونخ شروع شو او ډير جُماتونو په جامع
مَسْجِد کښ بدل شو، يعني هلته د جُمعي د نمانځه ترکیب جوړ شو
ځکه د اَهْلِسُنَّت د جُماتونو د آبادولو د پاره د ذيلي حلقې دولس مَدَنی
کارونه ډير زيات اَهْمِيَّت لري، د دې دولسو مَدَنی کارونو په بَرکت به
اِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالَى د اَهْلِسُنَّت په جُماتونو کښ د سُنَّتو سپرلي راشي.
راځئ چه اوگورو چه دا دولس مَدَنی کارونه څه دي؟ او دا به مونږه
څنگه کوو او په دې کښ به نور اسلامي ورونږه څنگه شاملوو؟

د دولسو مَدَنی کارونو مختصر وِضاحت

خورو خورو اسلامي ورونرو! د تبليغ قرآن و سُنَّت عالمگیر غیر
سیاسي تحریک دَعوتِ اسلامي سره د تعلق ساتلو والا د هر اسلامي

ورور مَدَنی مقصد دا دې چه ”ما ته دخپل ځان او د ټولې دُنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**.” د دې مَدَنی مقصد د حاصلولو د پاره چه د دعوتِ اسلامي مَدَنی مرکز د ذيلي حلقې کوم کارونه راکړي دي، د ورځو په اعتبار که د هغې جائزه واخستې شي نو د هغې ترتيب څه داسې جوړېږي:

د هرې ورځې پينځه مَدَنی کارونه:

- ﴿١﴾ صدائے مدينه ﴿٢﴾ د سحر د نمانځه نه پس مَدَنی حلقه
- ﴿٣﴾ جُمات درس ﴿٤﴾ مَدْرَسَةُ الْمَدِينَة بِالْغَا ﴿٥﴾ چوک درس

هفته وار پينځه مَدَنی کارونه:

- ﴿٦﴾ هفته واره اجتماع ﴿٧﴾ يوم تعطيل [يعني د چوتنۍ د ورځې]
- ﴿٨﴾ هفته واره مَدَنی مُذاکره ﴿٩﴾ کيسټ اجتماع
- ﴿١٠﴾ علاقائی دوره د پاره د نيکۍ دعوت

ماهانۀ دوه مَدَنی کارونه:

- ﴿١١﴾ مَدَنی قافله ﴿١٢﴾ مَدَنی انعامات
- راځئ چه د دې ټولو مَدَنی کارونو يوه مختصره جائزه واخلو.

د هرې ورځې پينځه مَدَنی کارونه

﴿١﴾ صدائے مدينه

(هدف: في ذيلي حلقه کم از کم څلور اسلامي ورونږه)

د تبلیغِ قرآن و سُنَّت عالمگیر غیر سیاسي تحریک دعوتِ اسلامي په مَدَنی ماحول کښ د سحر نمانځه ته راپاڅولو ته **صدائے مدینه** وائی او دا د سُنَّت نه ثابت ده. څنگه چه حضرت سیدنا ابو بکره (يعني حضرت سیدنا نقیع بن حارث ثقفی) رضی اللہ تعالیٰ عنہ فرمائی: زه د حضور اکرم صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و سلم سره د سحر د نمانځه د پاره اووتلم نو هغوئي صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و سلم چه به د کوم اوده کس په خوا تیریدلو نو هغه ته به ئې دنمانځه د پاره غږ کولو یا به ئې په ښپه مبارکه خوزولو.

(ابو داؤد، کتاب الصلاة، باب الاضطجاع، بعدها، ص ۲۰۸ حدیث ۱۲۶۴)

ایک ټوکړ میں اُحد کا زلزلہ جاتا رہا رکتی ہیں کتنا وقار اللہ اکبر آریاں
یہ دل یہ جگر ہے یہ آنکھیں یہ سر ہے جدھر چاہو رکھو قدم جانِ عالم^۲
(فیضانِ سُنَّت فیضانِ بسمِ اللہ ۳۸/۱)

په یو ټوکړ کښ ختمه د اُحد شوه زلزله
اللہ اکبر خومره لري قدر دا قدم
دا زړه دا ځیگر دې دا سترگې دا مې سر دې
چه غواړئ په کوم ځای کیردئ قدم جانِ عالم
صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! **صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد**

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! صدائے مدینه لگول يعني د سحر نمانځه ته راپاڅول دومره ښکلې عمل دې چه په خُلفائے راشدين کښ حضرت

سَيِّدُنَا عُمَرُ فاروق او حضرت سَيِّدُنَا عَلِيُّ الْمُرْتَضَى رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا د دې سُنْتُو ادا کولو په دوران کښ د خپلو ځانونو قرباني ورکړه. څنگه چه د دعوتِ اسلامي د اشاعتي ادارې مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ چاپ شوي د ۸۶۴ صفحه کتاب فيضانِ فاروقِ اعظم [أردو] (جلد اول) صفحه ۷۵۷ کښ دي چه په ځيني رواياتو کښ دي چه (اميرُ الْمُؤْمِنِينَ حضرت) سَيِّدُنَا فاروقِ اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ به کله هم د سحر د نمانځه د پاره د کور نه وتلو نو صدائے مدينه به ئې لگوله، يعني په لاره کښ به ئې خلق د نمانځه د پاره راپاخول، اَبُو لُوْلُو [مُجُوسِي کافر] په لاره کښ پټ شو او موقع ئې اوموندله او په اميرُ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ باندې ئې د خنجر درې قايلانه گُزارونه اوکړل او د هغې په وجه بيا هغوئي شهيد شو.

(طبقاتِ کُبرى، ذکرِ استِخلافِ عمر، ۳۰۰/۲۶۳)

هم دغسې د اميرُ الْمُؤْمِنِينَ حضرت سَيِّدُنَا عَلِيُّ الْمُرْتَضَى كَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمَ د شهادت واقعه امام جلالُ الدِّين سَيُوطِي شافعي رَحِمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ داسې بيانوي چه مُؤَدِّن راغلو او حضرت سَيِّدُنَا عَلِيُّ الْمُرْتَضَى كَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمَ ته ئې د نمانځه د وخت خبر ورکړو، نو هغوئي رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ د سحر د نمانځه د جمعې ورکولو د پاره د کوره اووتلو، په ټوله لاره ئې خلق نمانځه ته راپاخول چه ناڅاپه پرې ابنِ مُلَجَم خبيث د تُورې سخت گُزار اوکړو او هغوئي رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ډير سخت زخمي شو او بيا روستو د هغه زخمونو په وجه شهيد شو. (تاريخِ خُلفاء، علي بنِ أَبِي طَالِب، فصل في مبايعة علي بالخلافة... الخ، ص ۱۱۲، ماخوذاً)

د اَللّٰهُ رَبُّ الْعَزَّةَ دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بې
حسابه بخښنه اوشي. آمين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِينِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د صدائے مدینه یو خو مَدَنی کلونه

﴿۱﴾ صدائے مدینه د شیخ طریقت امیر اهلِ سُنَّت وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د نعتیه کلام
وَسَائِلِ بَحْشِش (مرمّم) د صفحه ۶۶۵ مطابق لکوي ځکه چه د الله تعالی
د ولي د نظر او دُعا سره سره د هغوئي په لیک کښن هم تاثیر وي.

﴿۲﴾ د صدائے مدینه لگولو د پاره میکا فون مه استعمالوئ.

﴿۳﴾ د اسلامي ورونړو د شمیر د زیاتوالي په صورت کښن مختلفو طرفونو
ته دوه دوه اسلامي ورونړه لیږل پکار دي.

﴿۴﴾ که بل یو اسلامي ورور رانشي نو یواځې د صدائے مدینه لگولو
سعادت حاصلوئ.

﴿۵﴾ صدائے مدینه د سحر د اذان نه پس شروع کول پکار دي.

﴿۶﴾ کوم ځای چه څاروي وغیره تړلي شوي وي هلته آواز لږ په قلاړه
لگول پکار دي.

﴿۷﴾ د صدائے مدینه نه ځان [د نمانځه نه] دومره مخکښ فارغ کوئ
چه جُمات ته دومره مخکښ رسئ چه سُنَّتِ قَبْلِیّه د اقامت نه مخکښ
ادا کړئ او تَکْبِیر اُولی او وړومبی صَف اونیولې شی.

﴿۸﴾ استنجا او اودس د صدائے مدینه نه مخکنس کوی.

﴿۹﴾ د سحر نمانځه ته د راپاخولو ترغیب ورکوی [یعني چه زه به تاسو

راپاخووم] او د نومونو لیکلو ترکیب هم کوی.

﴿۱۰﴾ کوم اسلامي ورونږه چه خپل نومونه در اولیکي هغوئي ته دروازه هم

ډبوی او ټلی (يعني Bell) هم ورته وهی.

﴿۱۱﴾ د یو اعتراض کوونکي یا جگړه مار سره هم جگړه او لانجه مه کوی.

﴿۱۲﴾ د سحر د اذان نه دومره مخکنس پاڅی چه تاسو په آسانۍ سره د

سحر د وخت شروع کیدو نه مخکنس مخکنس د استنجا، اوداسه او

تَهَجُّد نه فارغه شی.

﴿۱۳﴾ په مناسب وخت باندې راپاڅیدو د پاره د الارم (ټلی) لگولو یا د

کور یو مشر یا څوکیدار یا کوم یو اسلامي ورور ته د راپاخولو د وینا

ترکیبونه اوکړی. شجره قادريه رَضْوِيَه ضيائيه عَطَّارِيَه صفحه ۳۲ کنس

دي چه د سورة كهف آخري څلور آيتونه يعني د

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا نه د سورة د آخرې پورې د شپې یا د سحر راپاڅیدلو په

نَيْت لولۍ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ تعالی سترگې به مو [په صحیح وخت] غړیږي.

په کوڅه کنس د صدائے مدینه لگولو طریقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ او دُرُود و سلام په لاندې ورکړي شوي

طریقه باندې اولولۍ او بیا د هغې نه پس لیکلې شوې مضمون بیا وائی:

اَلصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا رَسُوْلَ اللّٰهِ   وَ عَلٰی اٰلِکَ وَاَصْحٰبِکَ یَا حَبِیْبُ اللّٰهِ
اَلصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا نَبِیَّ اللّٰهِ   وَ عَلٰی اٰلِکَ وَاَصْحٰبِکَ یَا نُوْرَ اللّٰهِ

خوبرو خوبرو اسلامي ورونپرو او اسلامي خویندو! د سحر د زمانڅه وخت شوې دې. د خوب نه نمونځ بهتر دې. زر زر راپاڅی او د زمانڅه تیاري اوکړی. الله تعالی د تاسو ته بیا بیا د حج سعادت درنصیب کړي او بیا بیا د د مدینې حاضري درنصیب کړي. (د موقعې په مناسبت لاندې ورکړي شوي نظم نه منتخب شعرونه هم لولئ)

(به رَمَضَانُ الْمُبَارَكُ کښ چه پېشمې ته راپاڅول کوی نو د تَهَجُّد ترغیب هم ورکوی)

فجر کا وقت هو گیا اُٹھو!   اے غلامانِ مصطفیٰ اُٹھو!
جاگو جاگو، اے بھائیو، بهنو!   چھوڑ دو اب تُو بَسترا اُٹھو!
تم کو حج کی خدا سعادت دے   جلوہ دیکھو مدینے کا اُٹھو!
اُٹھو ذکرِ خدا کرو اُٹھ کر!   دل سے لو نامِ مصطفیٰ اُٹھو!
فجر کی ہو چکی آذانیں وقت   هو گیا ہے نماز کا اُٹھو!
بھائیو! اُٹھ کر اب وضو کر لو   اور چلو خانہ خدا اُٹھو!
نیند سے تو نماز بہتر ہے   اب نہ مطلق بھی لیٹنا اُٹھو!
اُٹھ چکو اب کھڑے بھی ہو جاؤ!   آنکھ شیطان نہ دے لگا اُٹھو!
جاگو جاگو نماز غفلت سے   کر نہ بیٹھو کہیں قضا اُٹھو!
اب ”جوسوئے نماز کھوئے“ وقت   سونے کا اب نہیں رہا اُٹھو!
یاد رکھو! نماز گر چھوڑی   قبر میں پاؤ گے سزا اُٹھو!
بے نمازی پھنسے گا محشر میں   هو گا ناراض کنبریا اُٹھو!

میں ”صدائے مدینہ“ دیتا ہوں
میں بھکاری نہیں ہوں در در کا
مجھ کو دینا نہ پائی پیسہ تم!
تم کو دیتا ہے یہ دُعا عَطَّار!
تم کو طیبہ کا واسطہ اُٹھو!
میں ہوں سرکار کا گدا اُٹھو!
میں ہوں طالب ثواب کا اُٹھو!
فَضْل تم پر کرے خدا اُٹھو! 3

(وسائلِ بخشش (مرمّم) ص ۶۵ تا ۶۷)

وخت د نمانخہ دے د صبا پاخی!
پاخی پاخی، اے خوندواو ورونرو!
د حَج سعادَت دِ اللہ درکړي
پاخی دُگر اوکړئ د اللہ پاخی!
د سحر شوي اذانونه پاخی!
پاخی پاخی اوس اودسونه اوکړئ
نمونځ دې بهتر له خويه بس پاخی!
پاخی پاخی اوس راروان شی ورونرو!
بس دې اوس پاخه نور غفلت مه کوه
نور که اوده شوې نومونځ لاړو درنه
گوره که نمونځ د کړو قضا ورونرو
محشر کښ څه به کړي بيلمانځه بنده
پاخی درکوومه زه صدائے مدينه
زه فقير نه يم د دُنیا د کوڅو
ما ته پيسې مه راکوئ ورونرو
عَطَّار دُعا کوي په تاسو اوشه
اے غلامانِ مُصطفی پاخی!
بس دې اوس پریردئ بستر پاخی!
هم درنصيب کړه مدينه پاخی!
هُم زړه کښ ياد کړئ مُصطفی پاخی!
اوس دې وخت شوې د نمانځه پاخی!
کور ته روان شی د اللہ پاخی!
نور چه مطلق نه شی اوده پاخی!
شیطان مو بيا نه کړي اوده پاخی!
چرې نمونځ نه کړې ته قضا پاخی!
وخت د خوب نه دې نور پاخه پاخی!
قبر کښ در به کړي سزا پاخی!
وي به ناراض ترې کيږيا پاخی!
نور په خاطر د مدينه پاخی!
زه يم غلام د مُصطفی پاخی!
زه ثواب غواړم د عُقبی پاخی!
فضل د هغه لويي اللہ پاخی!

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

صَلُّوْا عَلٰی الْحَبِیْب!

﴿۲﴾ پس د سَحَره مَدَنی حلقه

(هدف: في ذيلې حلقه کم از کم شُرکا دولس اسلامي ورونږه)

پس د سَحَره مَدَنی حلقې نه مُراد هره ورځ د سَحَر د نمانځه نه واخله د اِشراق او خاښت [د نمانځه پورې] د ترجمه کُنزُ الايمان او تفسیر صراطِ الجنان يا خزائنُ العِرفان يا نُورُ العِرفان نه په کتلو او رول، د فيضانِ سُنّت نه په ترتيب د څلورو صفحو درس، مَنظوم شَجَره قَادِرِيّه رَضَوِيّه عَطَارِيّه، آوراد او وظيفې او اِجتماعي فِکر مدينه کول (يعني د مَدَنی اِنعاماتو رساله [کښ خانې] ډگول) دي.

اے کاش! مُبلَغ ميں بنو دین ميں کا

سرکار! کَرَم از پئے حَسَن مَدِينه

(وَسَائِلُ بَخِشِش (مرمم)، ص ۳۶۴)

اے کاش! چه مُبلَغ شَم د دینِ مُبِين زه

سرکار! کرم او کړئ په خاطر د حَسَن مَدِينه

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

پس د سَحَره مَدَنی حلقه کښ [د شرکت کولو په بَرکت] د تِلَاوَتِ قُرْآنِ حَمِيد، د تَرْجَمې او تَفْسِیر، د فيضانِ سُنّت د څلورو صفحو درس، آوراد او وظيفې لوستلو او د اولیاءِ کِرام د بَرکتونو نه ډکه شَجَره شریف د لوستلو او اوریدلو سعادت حاصلولو د ورځې آغاز [يعني شروع کول] به څومره بَرکتي وي. يعني لکه **پس د سَحَره مَدَنی حلقه** د خیر د کارونو مجموعه ده.

څوك چه د سَحَر نمونځ د جَمْعې سره ادا كولو نه پس په ذِكْرِالله كښن
 مصروف وي، تر دې چه د نمر سترگه اوچته شي او دوه ركعاته اوکړي،
 د هغه د پاره خو خاص فضيلت هم شته، ځنگه چه روايت دې چه
 څوك د سَحَر نمونځ د جَمْعې سره ادا كړي او په ذِكْرِالله كښن مصروف
 وي تر دې چه د نمر سترگه اوچته شي بيا دوه ركعاته اوکړي نو هغه ته
 به د پوره حَج او عُمرې ثواب ورکړې شي. (ترمذي أبواب السفر. باب ما ذكر مما يستحب
 من الجلوس..... الخ. ص ۱۷۱، حديث ۵۸۶) يو بل ځای كښن ارشاد فرمائي: څوك چه د
 سَحَر د نمانځه نه فارغيدو نه پس په خپله مُصَلَّه كښن (يعني كوم ځای
 چه نمونځ اوکړي هلته) ناست اوسي تر دې چه د اشراق نفل اوکړي،
 صرف خير وائي نو د هغه گناهونه به معاف كړې شي، اگر كه د سمندر
 د زگ نه هُم زياتې وي. (أبو داؤد، كتاب الصلاة، باب صلاة الضحى، ص ۲۱۱، حديث ۱۲۸۷)

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د حديث پاك د دې حصې په خپله مُصَلَّه
 كښن ناست وي په وضاحت كښن حضرت سَيِّدنا عَلَامة علي قاري
 رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائي: يعني په جُمات يا كور كښن په داسې حال كښن وي
 چه په ذِكْر يا [د دين يا آخرت په] غور و فكر كښن يا په عِلْم دين زده كولو
 يا بنودلو كښن يا د بيت الله په طواف كښن مصروف وي، او صرف خير
 وائي په باره كښن فرمائي: يعني د سَحَر او د اشراق په مينځ كښن د خير
 يعني ښې خبرې نه سوا هيڅ خبرې اترې نه كوي، ځكه چه دا هغه
 خبره ده چه په دې ثواب وركولې كيږي.

(مروقة: كتاب الصلاة، باب صلاة الضحى، الفصل الثاني، ۳/ ۳۵۸، تحت الحديث: ۱۳۱۷ ملتقطاً)

مَدَنی کُل: نِکِرانِ ذیلی مُشاوَرَت یا د مَدَنی انعاماتو ذیلی ذِمَّہ دار دِ ہرہ ورخِ پس د سَحَرہ مَدَنی حلقی ترکیب کوی او ذیلی مُشاوَرَت دِ د نن ورخِ د مَدَنی کارونو مشورہ ہم کوی. (د سحر د نمانحہ نہ پس د مَدْرَسَہ اَلْمَدِیْنَه بِالْغَان ترکیب هُم کیدی شي)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

﴿۳﴾ جُماتِ درس

د شیخ طریقت، اَمِیرِ اَهْلِسُنَّتْ وَ اَمَتْیَزْ کَاثِمُہُ الْعَالِیَہ د یو خو کتابونو او رسالو نه علاوہ باقی د ټولو رسالو او کتابونو نه خاص طور د **فیضانِ سُنَّت** نه جُمات کښ درس ورکولو ته په تنظیمي اصطلاح کښ **جُماتِ درس**⁴ وائی. جُماتِ درس هُم د عِلْمِ دین عام کولو یوہ ذریعہ ده او د دې مقصد

⁴ د اَمِیرِ اَهْلِسُنَّتْ وَ اَمَتْیَزْ کَاثِمُہُ الْعَالِیَہ د کتابونو او رسالو نه درس ورکوی، البتہ [د اَمِیرِ اَهْلِسُنَّتْ وَ اَمَتْیَزْ کَاثِمُہُ الْعَالِیَہ] د ځیني کتابونو او رسالو نه د درس ورکولو اجازت نشته، په هغې کښ یو خو دا دي: ﴿۱﴾ کُفْرِیہ گِلْمات کټ بارے میں سوال جواب ﴿۲﴾ 28 گِلْماتِ کُفْرِ ﴿۳﴾ گانوں کے 35 کُفْرِیہ اشعار ﴿۴﴾ پردے کے بارے میں سوال جواب ﴿۵﴾ چندے کے بارے میں سوال جواب ﴿۶﴾ عقیقے کے بارے میں سوال جواب ﴿۷﴾ اِسْتِنجا کا طریقہ ﴿۸﴾ د نمانحہ احکام ﴿۹﴾ د اسلامي خویندو نمونخ ﴿۱۰﴾ ذِکْر والي نعت خواني ﴿۱۱﴾ نعت خوان اور نذرانہ ﴿۱۲﴾ قوم لُوط کی تباہ کاریاں ﴿۱۳﴾ د جامو پاکولو طریقہ سرہ د نَجاستونو د بیان ﴿۱۴﴾ رَفِیقُ الْحَرَمَین ﴿۱۵﴾ رَفِیقُ الْمُعْتَمِرِین ﴿۱۶﴾ حلال طریقے سے کمانے کے 50 مَدَنی پھول

د پاره تقریباً په هر جُمات کښ هره ورځ د یو مَدَنی درس⁵ ترکیب جوړولو کوشش کیږي. په کوم جُمات کښ دننه چه د درس ورکولو اجازت نه وي نو د انتظامیه، خطیب او امام او مؤذن وغیره سره د مخالفت کولو نه بغیر د جُمات نه بهر درس ورکولې کیږي.

سَعَادَت لے دَرس "فیضانِ سُنّت" کی روزانه دو ۲ مرتبه یا الہی

سعادت د "فیضانِ سُنّت" د درس دوه ځله راکړې هره ورځ یا الہی

(وسائیلِ بَخِشِش (مرقم)، ص ۱۰۳)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّيَ اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

د جُمات درس یو ویشْت مَدَنی کلونه

﴿۱﴾ فرمانِ مصطفیٰ صَلَّيَ اللهُ تَعَالَى عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: "خوڪ چه زما اُمّت ته یوه اسلامي خبره اورسوي د دې د پاره چه د هغې په ذریعه سُنّت قایم شي یا د هغې په ذریعه بد مذهبی لرې کړې شي نو هغه جَنّتي دې.

(حلیۃ الاولیاء ج ۱۰ ص ۴۵، رقم ۱۴۴۶۶)

﴿۲﴾ سرکارِ مدینه صَلَّيَ اللهُ تَعَالَى عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ارشاد فرمائیلي دې: "الله تَعَالَى د هغه [کس] تر و تازه ساتي خوڪ چه زما حدیث واورې، یاد ئې اوساتي اونورو ته ئې اورسوي." (ترمذی ابواب العلم، باب ماجاء فی الحدیث... الخ، ص ۶۲۶ حدیث ۲۶۵۶ ملقطاً)

⁵ د مَدَنی درس نه مُراد د شیخ طریقت امیرِ اَہْلِ سُنّت دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ د یو څو کتابونو نه علاوه د هغوئ دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ د باقی ټولو کتابونو او رسالو نه د درس ورکولو ترکیب جوړول دي، او یاد ساتی چه د شیخ طریقت امیرِ اَہْلِ سُنّت دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ د کتابونو او رسالو نه علاوه د بل یو کتاب نه د درس ورکولو د مرکزي مجلس شُورې له طرفه اجازت نشته.

﴿۳﴾ د حضرت سَيِّدُنَا اَدْرِيسَ عَلَيْهِ السَّلَام د نوم مبارک يو حکمت دا هم دې چه د کُتُبِ اِلَهي په کثرت سره د درس و تدریس کولو په وجه د هغوئِ عَلَيْهِ السَّلَام نوم اَدْرِيس شو. (تفسیر بغوی، پار ۱۶، مریم، تحت الآية: ۹۱/۵۶.۳)

﴿۴﴾ حضورِ غوثِ پاک رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهِ فرمائي: دَرَسْتُ الْعِلْمَ حَتَّى صِرْتُ قُطْبًا (يعني ما د علم درس حاصلولو تر دې چه زه د قُطْبِيَّتْ مقام ته اورسيدم.) (مَدَنِي پينځ سُورۍ، قصيدۍ غوثيۍ، ص ۲۶۴)

﴿۵﴾ درس ورکول هم د دعوتِ اسلامي يو مَدَنی کار دې. کور، جُمات، دُکان، سکول، کالج، چوک وغيره کښ وخت مُقرر کړئ او هره ورځ د درس په ذريعه ډير ډير د سُنّتو مَدَنِي گِلونه خوروي او ډير ثوابونه گټي. ﴿۶﴾ دَ فَيُضَانِ سُنّت نه هره ورځ کم نه کم د دوو درسونو ورکولو يا اوريدلو سعادت حاصلوي (په دې دوو کښ يو ”د کور درس“ ضرور پکار دې)

﴿۷﴾ په سپاره ۲۸ کښ د سُورَةُ التَّحْرِيمِ په شپږم آيت کښ ارشاد دي:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ
أَهْلِيكُمْ نَارًا وَقْوُدْهَا النَّاسُ وَ
الْجِبَارَةُ
[مفهوم] ترجمه کنزُ الإيْمَان: اے ایمان والو! خپل ځانونه او د خپل کور کسان د هغه اور نه بچ کړئ چه د هغې خَشَاک انسانان او کانږي دي.

خپل ځان او د خپل کور کسان د دوزخ د اور نه د بچ کولو يوه ذريعه مَدَنِي درس هم دې.

﴿۸﴾ ذِمّه دار د وخت مقرر کړي او هره ورځ د **چوک درس** اهتمام کوي مثلاً د شپې په نهه بجې **مدینه چوک** کښ، (نهه نیمې) بجې په **بغداد** **چوک** کښ، وغیره. د چوتې په ورځ د یو نه په زیاتو ځایونو کښ د **چوک درس** اهتمام کوی خو چه حقوق عامه ضائع نه شي مثلاً ستاسو په وجه د مسلمانانو لار بنده نه شي گنې گنهکار به شی. (د تفصیلی معلوماتو د پاره د فیضانِ سنّت (جدید) نه ”د درس فیضانِ سنّت ۲۲ مدني گلونه“ اولولئ)

﴿۹﴾ د **درس** د پاره داسې نمونځ اوټاکئ چه په هغې کښ د زیاتو نه زیات اسلامي ورونه شریک کیدی شي.

﴿۱۰﴾ د **درس** والا نمونځ هم په هغه جُمات کښ په اولني صف کښ د **جمعي** او د تکبیرِ اولی سره ادا کوی.

﴿۱۱﴾ د **محراب** نه یو طرف ته (د جُمات په انګنړ وغیره کښ) یو داسې ځای د درس د پاره مخصوص کړئ چه په هغه ځای کښ نورو نمونځ کوونکو او تلاوت کوونکو ته تکلیف نه رسي.

﴿۱۲﴾ د ذیلې مشاورت نگران ته پکار دي چه په خپل جُمات کښ دوه خیر خواه مقرر کړي چه هغه د درس (یا بیان) په موقع باندې روان کسان په نرمۍ سره حصاروي او ټول نزدې نزدې کښینوي.

﴿۱۳﴾ په پرده کښ پرده کوئ او د قَعْدې [يعني د اَلتَّحِيَّات] په حالت کښ کښينئ او درس ورکوئ. که اوریدونکي زیات وي نو په ولاړه باندې یا د مائیک په ذریعه هم درس ورکولو کښ باک نشته، خو هله چه نمونځ کوونکو او تلاوت کوونکو وغیره ته تکلیف نه رسي.

﴿۱۴﴾ آواز نه زیات اوچت پکار دې او نه ډیر کم، حَتَّى الْإِمکان په دومره اواز کښ درس کوئ چه صرف حاضرین ئې اوري. په هیڅ صورت کښ نمونځ کوونکو ته تکلیف رسیدل نه دي پکار.

﴿۱۵﴾ درس همیشه په قلاړه قلاړه رفتار کښ او په درمیانه آواز کښ ورکوئ.

﴿۱۶﴾ چه کوم درس ورکوئ اول کم از کم هغه یو ځل لولئ چه غلطۍ پکښ نه کيږي.

﴿۱۷﴾ د فِیضَانِ سُنَّتْ مُعَرَّب [يعني زیر، زبر، پیش والا] الفاظ د اعرابو مطابق ادا کوئ دغسې به مو اِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالٰی د تَلْفُظْ د صحیح ادا کولو عادت جوړ شي.

﴿۱۸﴾ حَمْدُ وَصَلَاة، د درود و سلام څلور واړه صیغې، آیت درود او اختتامی آیتونه وغیره یو سُنَّتِ عَالِم یا قاری ته ضرور واوروئ، هم دغه شان د عربی دُعَاگانې وغیره مو چه تر څو سُنَّتِ عَالِم ته نه وي اورولي تر هغې ئې یواځې هم مه لولئ.

- ﴿۱۹﴾ درس سره د اِختِتامی دُعا په ووه مِنته کښ دننه دننه پوره کوی.
- ﴿۲۰﴾ هر مُبَلِّغ ته پکار دي چه هغه د **درس طریقه**، اِخْرِی ترغیب او اِختِتامی دُعا په یادو زده کړي.
- ﴿۲۱﴾ د **درس** په طریقه کښ د اسلامی خویندې د ضرورت مطابق بدلون اوکړي.

هے تجھ سے دُعا ربِّ اکبر! مقبول ہو ”فیضانِ سنّت“
 مسجد مسجد گھر گھر پڑھ کر، اسلامی بھائی سنا تا رہے
 (وسائلِ بخشش (مرقم) ص ۴۷۵)

سوال کووم تا ته اے ربِّ اکبر! عام کړې ”فیضانِ سنّت“
 چه جُمات جُمات، کور په کور ئې ورکوي درس اسلامي ورونږه

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د جُمات درس ورکولو مقصدونه

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! ولې چه په قدر د ضرورت عِلِم دین حاصلول په هر نارینه او هره زنانه زده کول فرض دي، لِهَذَا د ضروري عِلِم دین زده کولو د پاره مَدَنی درس یوه ډیره غټه ذریعه ده، د دعوتِ اسلامي د اشاعتي اِدارې مکتَبَةُ الْمَدِیْنه چاپ شوي د ۶۹۶ صفحو کتاب ”نیک بنی اور بنانے کے طریقے“ صفحه ۱۹۷ کښ د **جُمات درس** ورکولو مقصدونه څه داسې ذکر کړې شوي دي:

﴿۱﴾ د درس ورکولو د ټولو نه غټ مقصد د الله تَعَالی و رَسُوْل صَلَّی اللہُ تَعَالی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم رضا ده.

﴿۲﴾ د مَدَنی درس په ذریعه په درس کښ شریک کسان او د گاونډی خلق [د دعوتِ اسلامي سره] محبَّت کوونکي بلکه په صحیح معنو کښ دعوتِ اسلامي والا جوړول دي.

﴿۳﴾ د جُمات مَدَنی درس کښ د شریکو کسانو په ذریعه په هفته کښ یو ځل د علاقائی دوره د پاره د نیکی د دعوت ترکیب جوړول دي.

﴿۴﴾ په مَدَنی درس کښ شریکو کسانو ته په مَدَنی انعاماتو باندې د عمل او هره ورځ د فکرِ مدینه کولو په ذریعه د مَدَنی انعاماتو د رسالې د ډکولو ترغیب ورکول دي، او هغوئي ته په مَدَنی قافله کښ پخپله د سفر کولو او نورو خلقو ته د سفر کولو فکر ورکول دي.

﴿۵﴾ په هفته واره اجتماع او هفته واره مَدَنی مذاکره کښ د وخت د پابندۍ سره د شروع نه د آخرې پورې د شریک کیدو د پاره تیارول دي.

﴿۶﴾ د جُمات امام صاحب او کمیټی والا هم په مَدَنی قافله کښ د سفر کولو د پاره تیارول دي.

﴿۷﴾ د جُمات په سطح باندې د صدائے مدینه ترکیب هم جوړول دي.

﴿۸﴾ د جُمات په سطح باندې د هرې ورځې د مُلاقات د پاره د سَحَر د نمانځه نه پس مَدَنی حلقه شروع کول دي او د جُمات خوا و شا چه کوم خلق نمونځ نه کوي هغوئي ته د نمونځ کولو ترغیب هم ورکول دي.

﴿٩﴾ د جُمات خوا و شا کوم زار په اسلامي ورونږه چه مخکښ به راتلل او اوس نه راځي، د هغوئي سره ملاقات کول دي او هغوئي ته په مَدَنی قافلو کښ د سفر کولو ترغيب ورکول دي.

﴿١٠﴾ شُرکائے درس [يعني په درس کښ شريك کسان] د دعوتِ اسلامي مُبَلِّغ او مُعَلِّم جوړول دي.

﴿١١﴾ د جُمات خوا ته د چوک درس ترکيب جوړول دي.

﴿١٢﴾ په جُمات کښ د مَدْرَسَةِ الْمَدِينَةِ بِالْغَان سلسله شروع کول دي او هغه مضبوطول دي.

إِلٰهِي هِر مُبَلِّغ پيکِرِ اِخلاص بن جائے
کَرَم هُو دَعْوَتِ اِسْلَامِي والوں پر کَرَم مولی

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرمّم)، ص ٩٩)

إِلٰهِي هِر مُبَلِّغ جوړ کړې د اِخلاص نمونه
اوکړې کرم مولی په دعوتِ اسلامي والو
صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د مَدَنی درس ورکولو طریقه

درې ځله داسې اعلان کوي: ”نزدې نزدې تشریف راوړئ.“ په پرده کښ پرده اوکړئ د قعدې [يعني د اَلتَّحِيَّات] په انداز کښينئ او داسې شروع اوکړئ.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د دې نه پس داسې دُرود و سلام اووایي:

الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَعَلَى آلِكَ وَأَصْحَابِكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ

الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَعَلَى آلِكَ وَأَصْحَابِكَ يَا نُوْرَ اللَّهِ

که په جُمات کښې ئې نو [پخپله هم او په نورو هم] داسې د **إِعْتِكَاف** نِيَّت اوکړئ.

نَوَيْتُ سُنَّتَ الْإِعْتِكَافِ (ترجمه: ما د سُنَّتِ إِعْتِكَافِ نِيَّت اوکړو)

بيا داسې اووایي: **خوږو خوږو اسلامي ورونړو!** نزدې نزدې راشئ، د درس د ادب په نِيَّت نظر ښکته ساتئ او که کيدې شي نو د قعدې [يعني د اَلتَّحِيَّات] په شکل کښينئ که ستړي شئ نو چه څنگه تاسو ته آسانه وي هغسې کښينئ او په تَوَجُّه سره د الله تَعَالَى د رضا د پاره د عِلْم دين حاصلولو په نِيَّت د فيضانِ سُنَّت **دَرس واورئ** ځکه چه د درس د اوريدلو په دوران کښې په بې پرواهۍ سره اخوا دِيخووا کتلو، په زمکه باندي په گوتو لوبو کولو، د جامو، بدن يا ويښتو وغيره د سَمَوَلو په وجه د دې د بَرکتونو د ختميدو اندېښنه ده. (د بيان په شروع کښې هم په دې انداز کښې ترغيث ورکوي او [پخپله او په اوريدونکو هم] ښه ښه نِيَّتونه

کوی) د دې وئیلو نه پس د **فیضانِ سُنّت** وغیره نه په کتلو د درود شریف یو فضیلت بیانوی او بیا داسې وائی:

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّيَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

خه چه ليکي شوي وي هم هغه لولئ. د آيتونو او عربي عبارتونو صرف ترجمه لولئ، د کوم يو آيت يا حديث د خپل طرف نه بالکل هيڅ خلاصه مه بيانوی.

د درس په آخره کښ داسې ترغيب ورکوي

(هر مُبَلِّغ ته پکار دي چه دا په يادو زده کړي او د درس او بيان په آخره کښ بغير د خه کي يا زياتي نه هم دغسې ترغيب ورکوي) **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** د تبليغ قرآن و سُنّت د عالمگير غير سياسي تحريك دعوت اسلامي په خوشبودار مَدَني ماحول کښ په کثرت سره سُنّتونه زده کيږي او بنودلې کيږي. (د خپل ځای د هفته وارې اجتماع اعلان داسې کوي مَثَلًا بَابُ الْمَدِينَةِ (کراچي) والا د داسې وائي) هر زيارت په فيضانِ مدينه مُحَلَّه سوداگران زړه سبزي منډی کښ د ماښام د نمانځه نه پس کيدونکي د دعوتِ اسلامي د سُنّتو نه ډکه هفته واره اجتماع کښ د رِضائِ الهي د پاره د بنو بنو نيتونو سره د ټوله شپه تيرولو عرض دې. د عاشقانِ رسول سره د سُنّتو د تربيت د پاره په مَدَني قافله کښ سفر او هره ورځ د "فکرِ مدينه" په ذريعه د مَدَني انعاماتو رساله ډکوي او د هرې مَدَني

مياشتې په ورومې تاريخ ئې د خپل ځای دِ مَه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړی. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى** د دې په برکت به مو د سُنتو د پابند جوړیدلو، د گناه نه د نفرت کولو او د ایمان د حفاظت د پاره د سوچ او فکر ذهن جوړ شي. هر اسلامی ورور د خپل دا ذهن جوړ کړي. چه ”ما ته د خپل ځان او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي“ **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**. د خپل ځان د اصلاح د کوشش کولو د پاره په مَدَنی انعاماتو باندې عمل کول او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پاره ⁶ په مَدَنی قافلو کښ سفر کول دي

الله کرم ایاکرے تجھ پہ جہاں میں

اے دعوت اسلامی تری دھوم مچی ہو

الله دِ کرم اوکړي په تا داسې په جهان کښ

اے دعوت اسلامی ته دِ عام شې په هر ځای

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرمّم) ص ۳۱۵)

په آخره کښ په خُشوع او خُضوع (خُشوع یعنی د بدن په عاجزی او خُضوع یعنی د زړه او دِماغو په حاضری) او د قبلیدو د یقین سره په دُعا کښ د لاس اوچتولو د آدابو د خیال ساتلو سره بغیر څه د کمی او زیاتي داسې دُعا اوغواړئ.

⁶ دلته دِ اسلامی خویندې وایي: د کور په نارینو په مَدَنی قافلو کښ سفر کول دي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

يَا رَبِّ مُصْطَفٰى عَزَّوَجَلَّ! په خاطر د مُصطفي صَلَّي اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم زمونږه،
 زمونږ د مور و پلار او د ټول اُمّت بخښنه اوکړي. يا الله عَزَّوَجَلَّ! د درس
 غلطۍ او ټول گناهونه مو معاف کړې، د نيك عمل جذبه راكړې،
 مونږه پرهيز گاره او د مور و پلار فرمانبرداره جوړ كړې. يا الله عَزَّوَجَلَّ!
 مونږه ستا او ستا د مَدَنی حبيب صَلَّي اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم مُخْلِص عاشقان جوړ
 كړې. مونږ ته د گناهونو د بيمارو نه شفا راكړې. يا الله عَزَّوَجَلَّ! مونږ ته په
 مَدَنی انعاماتو باندې د عمل كولو، په مَدَنی قافلو كښ د سفر كولو او د
 انفرادي كوشش په ذريعه نورو ته هُم د مدني كارونو د ترغيب وركولو
 جذبه راكړې. يا الله عَزَّوَجَلَّ! مسلمانانو ته د بيمارو نه، قرضدارۍ نه، بې
 روزگاري نه، د بې اولادۍ نه، د بې ځايه مُقَدِّمو نه، او د قِسْم قِسْم
 پرېشانو او مصيبتونو نه خلاصې وركړې. يا الله عَزَّوَجَلَّ! اسلام ته غلبه
 وركړې او د اسلام دُبُمنان مخ تورن كړي. يا الله عَزَّوَجَلَّ! مونږ ته د
 دعوتِ اسلامي په مَدَنی ماحول كښ استقامت راكړي. يا الله عَزَّوَجَلَّ!
 مونږ ته د شين گنبد نه لاندې د محبوب صَلَّي اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د ديدار
 په كولو كولو كښ شهادت، په جَنَّتِ البقيع كښ خخيدل، او په
 جَنَّتِ الْفِرْدَوْس كښ د خپل مَدَنی حبيب صَلَّي اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم گاونډ
 را نصيب كړې. يا الله عَزَّوَجَلَّ! د مدينې مُنَوَّرې د خوشبودارو او يخو يخو
 هواگانو په خاطر زمونږه ټولې جائزې دُعا گانې قبولې كړې.

کہتے رہتے ہیں دعا کے واسطے بندے ترے

کر دے پوری آرزو ہر یکس و مجبور کی

(وسائیل بخشش (مرقم) ص ۹۶)

وائی بندگان ستا، د پارہ د دُعا یارب

پورہ کرې د ہر بی وسہ او مجبورہ مُدعا یارب

أَمِينَ بِجَاوِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د شعر نہ پس دا آیت مبارکہ لولئ:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ

سَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿۵۶﴾ (پ ۲۲، الاحزاب: ۵۶)

تول د دُرود وائی، بیا دا آیتونہ لولئ.

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿۷۸﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿۷۹﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۸۰﴾ (پ ۲۳، الصَّفَّت)

د درس د فائدې حاصلولو د پارہ د ثواب پہ نیّت (پہ ولاہ ولاہ نہ

بلکہ) پہ ناستہ پہ خوش اخلاقی د خلقو سرہ ملاقات کوی، یو خونوی

اسلامی ورونہ د خان سرہ نزدی کبینوی او د **انفرادی کوشش** پہ ذریعہ

بنہ پہ مُسکا مُسکا هغوی ته د **مدنی انعاماتو** او د **مدنی قافلو** برکتونہ

بیانوی. (پہ ناستہ ملاقات کولو کنی حکمت دا دې چہ خہ نہ خہ اسلامي

ورونږه کيدې شي چه ستاسو سره کښيني گني په ولاړه ولاړه ملاقات
کونکي عام طور د تللو د پاره روان شي او دغسې د انفرادي کوشش د
سعادت نه محرومه پاتې کيدې شي)

تمه اے مبلغ! یہ میری دعا ہے   کیے جاؤ طے تم ترقی کا زینہ

(وسائلِ بخشش (مرقم) ص ۳۷۱)

تا ته اے مبلغ دا زما دعا ده

روان اوسه په بره، ښه په ترقی کښ

دُعائے عطار! یا الله عَزَّوَجَلَّ! زما او په پابندۍ سره هره ورځ کم نه کم
دوه مَدَنی درسونه یو په کور کښ او دویم په جُمات، چوک، اسکول،
وغیره کښ د ورکونکي او اوریدونکي بڅښنه اوکړې او مونږه د
حُسنِ اخلاق نمونه جوړ کړې. **أَمِينَ بِجَاوِزِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

﴿۴﴾ مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ بِالْغَان

(هَدَف: في ذيلي حلقه کم از کم یوه مدرسه، شُرکاء: ۱۹ اسلامي ورونږه، وخت ۴۱ منټه)
د دعوتِ اسلامي په مَدَنی ماحول کښ هره ورځ په هره ذيلي حلقه
کښ بالغانو اسلامي ورونږو ته په صحیح مخارجو د قُرآن مجید وئیلو
سلسله وي، دې ته **مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ بِالْغَان** وائی.

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! قُرآن مجید په عربي ژبه کښ په عربي آقا

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندې نازل شوې دې. **رَسُولِ عَرَبِي صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د دې

په عَرَبِي انداز کښ د لوستلو حُکم څه داسې اِرشاد فرمائيلې دې:
اِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ بِلُحُونِ الْعَرَبِ يعني قُرآن په عَرَبِي انداز کښ لولئ.

(نوادِر الاصول، الاصل الثالث والخمسون والباثنتان في ان القرآن مثله... الخ، ۲/۲۴۲)

خو بدقسمتي دا ده چه په صحيح مخارجو او عربي انداز کښ قُرآن مجيد لوستونکي اوس ډير کم دي. ح او ه، ذ، ز، او ظ، ض او د. ث، س او ص، ع او ه کښ فرق کولو والا ډير کم دي. ياد ساتئ! په صحيح مخارجو قُرآن مجيد لوستل فرض دي، د لَحْن جلي (يعني د يو حرف په ځای د بل حرف آواز وېستلو) په وجه که معنی غلطه شي، نو نمونځ هم فاسد [يعني مات] شي. هُم دا وجه ده چه کوم اسلامي ورونږه په صحيح مخارجو قُرآن مجيد نه شي لوستلې، هغوئي ته په مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ بِالْبَغْدَادِ کښ په صحيح مخارجو د قُرآن مجيد وئيلو اهتمام کيږي. ځکه چه د دواړو جهانو د سردار **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمان عاليشان دې: **خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ** يعني په تاسو کښ د ټولو نه بهتر هغه دې، چا چه د قُرآن تعليم حاصل کړو او نورو ته ئې د دې تعليم ورکړو.

(بُخَارِي، کتاب فضائل القرآن، باب خير کم من... الخ ص ۱۲۹۹، حديث: ۵۰۲۷)

مَدَنی ګُل: د ماسختن يا د سَحَر د نمانځه نه پس په جُمَعات يا په بل يو مقام کښ هره ورځ د مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ بِالْبَغْدَادِ ترکيب پکار دې، که په ذيلي حلقو کښ د مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ بِالْبَغْدَادِ ترکيب مضبوط کړې شي نو د دولسو مَدَنی کارونو مَدَنی سپرلي راتلې شي (د تفصيلي معلوماتو دپاره د "مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ بِالْبَغْدَادِ ۲۹ مَدَنی ګلونه" اولولئ)

دے شوقِ تِلَاوَت دے ذوقِ عِبَادَت

رہوں با وضو میں سدا یا اِلہی

(وَسَائِلِ بَخْشِش (مرمّم) ص ۱۰۲)

اِلہی راکرِ شوق د تِلَاوَت او عِبَادَت

ہمیشہ د اوسیدو پہ اوداسہ کنیں سعادت

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ

﴿ہ﴾ چوک درس

د جُمّات او کور نہ علاوہ چہ بل پہ ہر مقام (یعنی چوک، بازار، سکول، کالج، ادارہ وغیرہ) کنیں چہ کوم مَدَنی درس ورکولے کیرے ہغے تہ د دعوتِ اسلامی پہ اصطلاح کنیں **چوک درس** وائی. د **چوک درس** مَقْصَد داسے خلقو تہ د نیکی دعوتِ رَسولِ دی خوک چہ جُمّات تہ نہ راخے چہ ہغوئی ہم جُمّات تہ راتلو والا او د جمعی سرہ نمونخ کورنکی جور شی او د دعوتِ اسلامی مَدَنی پیغام قبول کری او د سُنّتو پہ لار روان شی.

د جُمّات نہ بھر پہ مُناسب مقام کنیں د عِلْمِ دین د درس مثال د صَحَابَةُ کِرَام عَلَیْہِمُ الرِّضْوَان د زمانی نہ ہُم ثابت دے خنگہ چہ حضرت سَیِّدُنَا شیخ نصر بن محمد بن ابراہیم سمرقندی رَحْمَةُ اللہِ عَلَیْہِ عَلَیْہِ پہ خپل کتاب تَنْبِیْہُ الْغَافِلِیْن کنیں نقل کوی چہ ما تہ د فُقہائے کرامو یوے دلے دا خبرہ بیان کرہ چہ د حضرت سَیِّدُنَا امیر مُعاویہ رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ د

حُکومت په زمانه کښ یو ځل حضرت سَيِّدُنَا سُمَيْرَ أَصْبَحَى رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَیْهِ مدینې مُنَوَّرې ته حاضر شو نو څه گوري چه په یو ځای کښ د خلقو پیره کنړه وه، د چا نه ئې تپوس اوکړو چه څه وجه ده؟ نو هغه ورته عرض اوکړو چه: حضرت سَيِّدُنَا أَبُو هُرَیْرَةَ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ د حدیث پاك درس ورکوي. نو هغوئې رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَیْهِ هُم ورمخکښ شو او د عِلْم د هغه سمندر نه ئې خپله حصّه حاصله کړه. (تَثْبِيْهُ الْعَاوِلِيْنَ، باب الاخلاص، ص ۶ ملنقطاً)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! صَلَّی اللهُ تَعَالَى عَلَی مُحَمَّد

هفته وار پښخه مَدَنی کارونه

امام غزالي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَیْهِ په مِنْهَاجُ الْعَابِدِيْنَ کښ فرمائي: د مسلمانانو په اجتماعي عبادت دین ته تقویت حاصلیږي، د اسلام بنائست ښکاره کیږي او کُفَّار او مُلْحِدِيْنَ (يعني بې دینه خلق) چه د مسلمانانو اجتماع اووړي نو سوزیږي او د جُمُعې وغیره دیني اجتماعاتو باندې د الله تَعَالَى بَرَکْتونه او رَحْمْتونه نازلېږي، ځکه گوشه نشین [يعني پټ عبادت کوونکي] باندې لازم دي چه د جُمُعې په نمانځه، [پښخه وخته] جمعه او دیني اجتماعاتو کښ د عامو مسلمانانو سره شریک کیږي.

(مِنْهَاجُ الْعَابِدِيْنَ، العقبة الثالثة، العائق الثاني: الخلق، ص ۱۲۴ ملخصاً)

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د مسلمانانو اجتماعات صرف د اسلام د شان و شوکت ښکاره کیدل نه بلکه د شرعي احکامو د زده کولو غټې

ذریعې هُم دي او که د دې د پاره خاص ورځ مقرره کړې شي نو د هر یو کس د پاره په هغه یوه ورځ جمع کیدل هم آسان دي. مثلاً چه کله په مدینه کښ د اسلام پیغام عام شو او د ښار او خوا و شا خلق ډلې په ډلې اسلام کښ شاملیدل شروع شو نو حُضُور اکرم صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم حضرت سَيِّدُنَا مُصْعَب بن عُمیر رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ ته د جُمُعې د نمانځه قائمولو [یعني شروع کولو] حُکم او فرمائیلو. (الْبداية والنهاية، باب بدء اسلام الانصار، المجلد الثانی، ۱۶۳/۳) چه هغوئي په هغه ورځ جمع کیدونکو ټولو خلقو ته اجتماعي طور اسلامي احکامات زده کړي. هم دغسې حضرت سَيِّدُنَا عبدالله بن مَسْعُود رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ هم د زیارت ورځ خلقو ته د وعظ او نصیحت د پاره خاص کړي وه. (بُخَارِي، کتابُ العلم، باب من جعل لاهل العلم اياماً معلومة، ص ۹۱، حدیث: ۷۰) دغسې د وعظ او نصیحت د دې سلسلې د جاري ساتلو د پاره د دعوت اسلامي په مَدَنی ماحول کښ د هفته وارو اجتماعاتو ترکیب څه په دې ډول جوړ شوې دي:

﴿٦﴾ هفته واره اجتماع

مَدَنی کُل: د کوم نمانځه نه پس چه اجتماع کیږي، هغه نمونځ د اجتماع والا جُمُعات کښ د جمعې سره ادا کړې شي، د هرې ذیلی حلقې نه د کم از کم ۱۲ اسلامي ورونږه ضرور د شروع نه د آخرې پورې یعنی د تِلَاوَتِ قُرْآنِ پاک نه واخله د اجتماع، د شپې اِعتِکاف، تَهَجُّد، د سَحَر د نمانځه او د اِشراق او خاښت وغیره پورې شرکت کوي.

دِمه داران به په څه طريقه اجتماع کښ شرکت کوي؟

دِمه داران چه کله په هفته واره اجتماع کښ شرکت کوي نو د لاندې لیکلو خبرو خیال د ساتي:

❁ د خپلو ذیل حلقونه د اسلامي ورونږه ځان سره راوړي.

❁ د اعتکاف په نیت د ټوله شپه په فیضانِ مدینه یا که په بل جُحات کښ اجتماع کيږي هلته تیروي او د موسم په حساب د د څادر یا بسترې ترکیب هم جوړوي.

❁ نوو اسلامي ورونږو ته په تحفه کښ ورکولو د پاره د خپل توفیق مطابق څه نه څه رسالې هم ځان سره راوړئ (دا رسالې که په مَدَنی بیگ کښ وي نو مدینه مدینه، که نه وي نو د جیبي سائز رسالې په جیب کښ راوړئ)

❁ خپل طعام ځان سره راوړئ او د اجتماع نه پس د خپلې علاقې د اسلامي ورونږو سره یو ځای د طعام خوړلو ترکیب جوړوئ. (اسلامي ورونږو ته هم ترغیب ورکوی چه هغوئ خپل طعام ځان سره راوړي)

❁ د اجتماع نه پس پخپله ور مخکښ کيږئ او د نوو راغلو اسلامي ورونږو سره په گرم جوشی [او مینه محبت] ملاقات کوئ او د انفرادي کوشش په ذریعه هغوئ په مَدَنی قافلو کښ د سفر د پاره تیاروئ او ځان سره د هغوئ نومونه لیکئ او روستو ورسره بیا رابطه هم کوئ او د موقع په مناسبت ورته د امیرِ اهلِ سُنَّت د مُرید یا طالب جوړیدو ترغیب هم ورکوی.

د هفته وارې اجتماع د مضبوطولو مَدَنی گلونه

* نگران کابینه او نگران ډویژن مشاورت د اجتماع گاه ته د نزدې اوسیدونکو اسلامي وروڼو ماهانه مَدَنی مشوره کوي.

* څوک چه گاډي راوړي د هغوئي مَدَنی مشورې هم جاري ساتي.

* د هفته وارې اجتماع مجلسونه او د هغې ذمه داران جوړول پکار دي او وخت په وخت د هغوئي مَدَنی مشورې کول پکار دي.

* ذمه داران د په خپل جدول کښ د زیارت د مازدیگر نه واخله د جُمعي د اشراق و څانښته پورې وخت د اجتماع والا جُمات د پاره مُحْتَص کړي.

* پخپله هُم په مَدَنی قافلو کښ سفر کوي او په نورو هُم سفر کوي.

* مجلس هفته وار اجتماع د داسې ښه مُبَلِّغ او داسې ښه قاري او نعت خوان جدول جوړوي څوک چه د مَدَنی مرکز د مَدَنی اصولو پابند وي.

* په هفته واره اجتماع کښ د شُرکا شمیر کمیدل ډیر غټ تنظیمي نقصان دي، ځکه د اجتماع د شُرکا شمیر برقرار ساتلو د پاره مسلسل کوشش جاري ساتي.

* د هفته وارې اجتماع د مقاماتو زیاتولو په وجه به زیاتو خلقو ته بَرَکتونه حاصلیږي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**

* نِګران ډویژن مُشاوَرَت، نِګرانِ کابینه او نِګرانِ کابینات، مجلسِ جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ او مجلسِ مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ د په هفته واره اجتماع کښ د جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ او د مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ د طَلَبه شرکت یقیني جوړوي، او د هغوئي سرپرست صاحبان هم په اجتماع کښ شاملوي.

* اجتماع د جدول مطابق د ماښام نه پس دوه گینټې پکار ده. په دې کښ یو حکمت دا هم دې چه ډاکټرانو، شُعْبَةُ تعلیم والا او ملازم پيشه خلقو وغیره ته سهولت وي او هغوئي په اجتماع کښ زیات نه زیات شرکت کولې شي.

جو پابند په اجتماعات کا بهی

میں دیتا ہوں اس کو دعائے مدینہ

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرمّم) ص ۳۶۹)

خوک چه وي پابند د اجتماع

زه کووم هغه ته دُعائے مدینہ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ

د هفته وارې سُنّتو نه ډکې اجتماع جدول

۱	د ماښام آذان	درې مَنټه	۳ مَنټه
۲	د ماښام نمونځ سره د آواښنو	شل مَنټه	۲۰ مَنټه
۳	تِلَاوَتِ سُورَةُ مُلْك سره د نِیْتونو	ووه مَنټه	۷ مَنټه
۴	نعت شریف سره د نِیْتونو	پینځه مَنټه	۵ مَنټه

۵	سُنْتونہ نہ دك بيان	پنځوس مَنٽہ	۵۰ مَنٽہ
۶	سُنْتونہ او آداب سرہ د درودِ پاڪ او دوه دُعاگانو	لس مَنٽہ	۱۰ مَنٽہ
۷	إعلانات	پينڇہ مَنٽہ	۵ مَنٽہ
۸	ذِڪرُ اللہ	پينڇہ مَنٽہ	۵ مَنٽہ
۹	دُعا	لس مَنٽہ	۱۰ مَنٽہ
۱۰	صلوٰۃ و سلام او د مجلس د اختتام دُعا	پينڇہ مَنٽہ	۵ مَنٽہ
	تول وخت	۱۲۰ مَنٽہ	دوه گينٽي

سُنْتون کی لُوثا جا کے متاع

ہو جہاں بھی سُنْتون کا اِجتہاع

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرمّم) ص ۷۱۵)

د سُنْتون تہ حاصلہ کرہ متاع

چہ وي کوم حَای د سُنْتون اجتماع

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

﴿۷﴾ یوم تعطیل [یعنی د چوتی د ورخی] اِعتِکاف

(د بنار خوا و شا او کلي، هدف: فی حلقہ شُرکا کم از کم پینځہ اسلامي ورونږہ)

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د اِعتِکاف په نیت د اللہ تَعَالٰی د رضا

حاصلولو د پاره په جُمات کښں صرف ناست اوسیدل هم یو عظیم

عبادت دې، د دې د پاره د دعوتِ اسلامي په مَدَنی ماحول کښں د بنار د

خوا و شا [او د کلو] خلق په دعوتِ اسلامي کښں شاملولو د پاره د جُمعې یا

د اتوار په ورځ د سحر نه د جُمعی د نمانځه پورې یا د موقعې په مناسبت د مازدیګر نه د مانبامه پورې د اِعتِکاف ترکیب کیږي.

د یوم تعطیل اِعتِکاف مَدَنی ګلونه

* د علاقو نه چه کوم اسلامي ورونږه د ښار خوا و شا او کلو ته د یوم تعطیل اِعتِکاف [یعني د چوتی د ورځې اِعتِکاف] د پاره ځي، د هغوئي سره د جَامِعَةُ الْمَدِيْنَةِ کرام هم د تربیت د پاره لیږل پکار دي.

* د جَامِعَةُ الْمَدِيْنَةِ کوم طَلَبَةُ کرام چه د سحر د نمانځه نه پس کوم یو کلي ته ځي د هغوئي سره د هغوئي د یو استاذ صاحب ترکیب هم پکار دي.

* اول د سُنَّتو او دعاګانو زده کولو حلقې اولګولې شي.

* د جُمعی د نمانځه نه مخکین د علاقائي دوره د پاره د نیکی دعوت ترکیب اوکړې شي.

* د جُمعی د نمانځه نه پس د دهغه ځای د خلقو د مَدَنی حلقې ترکیب اوکړې شي او د مازدیګر د نمانځه او د بیان ترکیب کولو نه پس د بیرته روان شي.

مدینه: طَلَبَةُ کرام چه چرې هُم ځي هغوئي د مَدَنی قافلې په صورت کښن لیږل پکار دي.

مَدَنی ګل: په هره هفته کښ د چوتی په ورځ د حلقه مشاورت نگران د خپلې علاقې د نگران یا د ښار د مشاورت په مشوره د ښار خوا و شا یا کوم یو کلي کښ د جُمعی په ورځ د جُمعی د نمانځه نه واخله د مازدیګره پورې یا د مازدیګر نه واخله د ماښامه پورې د اعتکاف ترکیب جوړوي.

مدینه: د خوا و شا نه مُراد د خوا و شا کلو نه علاوه د ښار نوې او کمزورې علاقې هم دي.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ

﴿۸﴾ هفته واره مَدَنی مُذاکره

د شیخ طریقت امیر اهلِسُنَّت دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَهِ نه د عقائدو و اعمالو، شریعت و طریقت، تاریخ و سیرت، د طبابت او روحانیت و غیره مختلفو موضوعاتو په باره کښ سوالونه کیري او هغوې دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَهِ د هغې جوابات ورکوي. دې ته د دعوتِ اسلامي په اصطلاح کښ **مَدَنی مُذاکره** وائی او د اتوار په شپه کیدونکي مَدَنی مُذاکرې ته **هفته واره مَدَنی مُذاکره** وائی.

مَدَنی ګل: د ذیلې حلقې اسلامي ورونږه د په ډویژن سطح باندې جَامِعَةُ الْمَدِیْنَةِ یا مَدْرَسَةُ الْمَدِیْنَةِ یا فیضانِ مدینه کښ (د جُمات نه بهر) د هر اتوار په شپه اجتماعي طور په مَدَنی مُذاکره کښ شرکت کوي یا د د نگران کابینه په مشوره بل یو مقام اوتاکي.

﴿۹﴾ هفته واره کیست اجتماع

(هدف: په هره ذیلی حلقه کښ هفته وار، شُرکا: کم از کم ۱۲ اسلامي ورونږه)
ذیلی حلقه سطح باندې د یو اسلامي ورور په کور کښ یو څو اسلامي ورونږه جمع کیږی او د امیر اهلِسُنْت **وَأَمَّتْ بَرَكَاتُهُ الْعَالِيَهُ** د مَدَنی مُذاکِرې یا بیان یا د مَكْتَبَةُ الْهُدْيَةِ نه جاري شوي د بیاناتو VCD [وي سي ډي] گورئ یا کیست اورئ، دې ته VCD یا **کیست اجتماع** وایي.

مَدَنی ګُل: په هره ذیلی حلقه کښ هفته واره کیست یا VCD اجتماع په مقرر کړي وخت باندې د چا د انتظار کولو نه بغیر په پابندۍ سره په بدلو بدلو کورونو کښ کوئ او نوو نوو اسلامي ورونږو ته د شرکت دعوت ورکوئ، په تلاوت او نعت ئې شروع کوئ او د صلوة و سلام په درې شعرونو او مختصره دُعا باندې ئې ختموی، د چائے وغیره په ځای د ”تقسیم رسائل“ [یعني د رسالو تقسیمولو] او د انفرادي کوشش ترکیب کوئ. د تفصیل د پاره د **کیست VCD اجتماع** مَدَنی ګلونه اولولئ. [شُرکا ته د مَكْتَبَةُ الْهُدْيَةِ] د کیستو او وي سي ډیانو د اخستلو، خرڅولو، اوریدلو او نورو ته د اورولو ترغیب ورکوئ. هره میاشت ۲۶ کیستې یا وي سي ډیانې خرڅوی یا تقسیموی.

﴿۱۰﴾ علاقائي دوره د پاره د نیکی دعوت

(هدف: شُرکا کم از کم څلور اسلامي ورونږه)

د مرکزي مجلس شوری د طرف نه د ورکړي شوي طریقه کار مطابق په هفته کښ یوه ورځ (د چارشنبې په ورځ) د هر جُمات په خوا و شا کښ، دُکان په دُکان او کور په کور هلته موجودو کسانو ته او په لارو کښ ولاړو او تلو راتلو والا ټولو خلقو ته د نیکی دعوت وړاندې کيږي، دې ته **علاقائي دوره د پاره د نیکی دعوت** وئيلي کيږي.

کرم سے ”نیکی کی دعوت“ کا خوب جذبہ دے

دُون دُھوم سنّتِ مُجُوب کی مچا یارب

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرمّم) ص ۷۷)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د نیکی دعوت په حقیقت کښ د دعوت اسلامي په مدني ماحول کښ استعمالیدو والا یوه خاص اصطلاح ده او د دې نه مُراد **أَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ** دې او د دې مطابق مُفسِّر شَهِير حَكِيمُ الْأُمّت حضرت مُفتي احمد یار خان رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائي: **أَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ** په هر کس باندې د هغه د مَنْصَب او طاقت مطابق واجب دې، دا د قرآن او سُنّت نه ثابت دې او په دې باندې اِجماع اُمّت هم دې. **أَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ** د حاکمانو، عُلَماء و مشائخو بلکه د هر مسلمان ذِمّه واري ده. دا صرف د یوې طبقې د پاره کنړل صحیح نه دي او حقیقت دا دې چه که هر یو کس دا خپله ذِمّه واري او کنړي نو په

معاشره کښ هر طرف ته د نیکۍ دعوت عام کیدې شي. (مراة المناجیح، نیک باتل کاظم ربه، ورومې فصل ۵۰۲/۶) د بدۍ ختمولو د پاره هرې طبقې ته د هغوئ د طاقت مطابق ذمه واري حواله کړې شوي ده، ولې چه په اسلام کښ یو انسان ته هم د هغه د طاقت نه زیات تکلیف نه ورکولې کیږي. حکمران، اُستازان او مور و پلار وغیره څوک چه خپل ماتحت کسان کنټرول کولې شي هغوئ چه په سختۍ هغوئ د قانون پابند جوړ کړي، او د قانون خلاف کولو باندې هغوئ ته سزا ورکوي نو بدۍ ختمولې شي. مُبَلِّغین اسلام، عُلَماء و مَشائخ، اَدیبان او صَحافیان او نور ذرائع ابلاغ مثلاً د ریډیو او ټی وی په ذریعه هر یو په خپلو تقریرونو او لیکونو کښ بلکه شاعران د خپلو نظمونو په ذریعه بدۍ ختمې کړي او نیکۍ عامې کړي، پِلْسَانِه (یعني په ژبه د نیکۍ دعوت ورکولو) کښ دا ټول صورتونه راځي. او عام مسلمان چا ته چه د اِقتدار [یعني حُکم چلولو] یو صورت هم حاصل نه وي او نه هغه د تقریر او لیک په ذریعه بدۍ ختمولې شي هغه د په زړه کښ بدۍ بدې او گنډې حالانکه دا د ایمان د ټولو نه کمزوري درجه ده ځکه چه په ژبه د بدۍ منع کولو کوشش پکار دې خو چه په زړه کښ ئې بده گنډې نو یقیناً پخپله به هغه گناه ته نه نږدې کیږي او دغسې به د معاشرې بیشمیره خلق پخپله په سمه لار اوسېږي. (مراة المناجیح، نیک باتل کاظم ربه، ورومې فصل ۵۰۳/۶)

خوږو خوږو اسلامي وروڼو! بيشكه عِلِمِ دین د الله تَعَالی د خوږ حبيب **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم** ميراث دې، او د دې د حاصلولو د پاره هر يو ته كوشش كول پكار دي. څنگه چه روايت دې چه يو ځل حضرت سَيِّدُنَا اَبُو هُريره **رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ** بازار ته تشریف يوړو او خلقو ته ئې ارشاد وفرمائيلو: خلقو! زه تاسو دلته وينم حالانكه هلته د مدينې د تاجدار **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم** ميراث تقسيمېږي. تاسو ولې نه ورځئ چه خپله حصّه وصول كړئ؟ دا ئې چه واوريدل نو خلقو اووئيل چه كوم ځای كښ ميراث تقسيمېږي؟ هغوئې **رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ** وفرمائيل چه په جُمات كښ. خلق زر زر د جُمات طرف ته روان شو، خو دوئې **رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ** هُم هغلته حصار شو، خلق بيرته راغلل او عرض ئې اوکړو چه مونږه خو هلته هيڅ ميراث تقسيميدل او نه ليدل. تپوس ئې ترې اوکړو چه بيا تاسو څه اوليدل؟ عرض ئې اوکړو چه مونږه اوليدل چه څه خلق نمونځ کوي او څه خلق تلاوت کوي او څه عِلِمِ دین حاصلوي. په دې خبره هغوئې **رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ** وفرمائيل چه: هم دا خو د دواړو جهانو د سردار **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم** ميراث دې. (معجم اوسط، ۱/۳۹۰، حديث: ۱۴۲۹)

فرمان امير اهل سنت: د دعوت اسلامي چه هر يو د غټ نه غټ ذمه دار په علاقائي دوره د پاره نيکي دعوت کښ د شروع نه واخله د آخري پورې شرکت نه کوي هغه زما په نزد د سختي غير ذمه دارئ ثبوت

ورکوي. (خوک چه مجبوره دې هغه معذوره دې) په هفته کښ ضرور يوه ورځ
مقرره کړئ او په خپله ذيلي حلقه (جُمات او د هغې خوا و شا) کښ کور په
کور او دُکان په دُکان گرځئ او د نيکي دعوت ورکوي. (په رهايشي [يعني د
اوسيدو] په علاقو کښ د مازديگر نه د مابنهامه پورې يا د مابنهام نه د ماسختنه پورې
او په کاروباري مرکزونو کښ د ماسپښين يا مازديگر نه مخکښ) که تاسو يواځې
ئې نو خپل خوږ مَکي مَدَنی آقا صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم رايا د کړئ چه د مَني په
دره کښ به يواځې خيمه په خيمه گرځيدلو او د نيکي دعوت به ئې
ورکولو.

دُعائے عَطَّار

جو نيکي کی دَعوت کی دُهو ميں چائے

ميں ديتا ہوں اُس کو دُعائے مدینہ

(وَسَائِلِ بَخْشِش (مرمّم) ص ۳۶۹)

خوک چه عام کړی دعوت د نيکي

زه کوومه هغه ته دُعائے مدینہ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ماهانہ دوه مَدَنی کارونه

خوږو خوږو اسلامي ورونرو! د دُنیا او د آخرت د بهتری د پاره د شیخ
طریقت امیر اهلِسُنَّت دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَهِ ورکړي شوي دې مَدَنی مقصد باندې
عمل اوکړئ چه ماته د خپل ځان او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول

دي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**. د دې مَدَنی مقصد د حاصلولو چه کومه د ټولو نه آسانه لار ده، د هغې د پاره دا لاندې دوه کارونه هره میاشت کول ضروري دي:

﴿۱۱﴾ مَدَنی قافله

(ماهانه هدف: فی حلقه ۱۲ اسلامي ورونږه د درې ورځو د پاره)

د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کولو د پاره د الله تَعَالی په لار کښ سفر کولو د پاره د دعوتِ اسلامي د **مَدَنی قافلو** مُسافر جوړیدل بیحده ضروري دي. ځکه چه په مَدَنی قافلو کښ د سفر په ذریعه هم په ټوله دُنیا کښ د نیکی دعوت عام کیدې شي. پخپله زمونږه خوږ خوږ مَدَنی آقا **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د الله په لاره کښ بیشمیره سفرونه کړي دي، او د هغې په دوران کښ د ډیرو تکلیفونو سره مخامخ شوي دي مصیبتونه ئې برداشت کړي دي، پیغورونه ئې اوریدلي دي، زخموه ئې برداشت کړي دي، په کانډو ویشتلې شوې دې، د لوگې د وجهې ئې په خپته مبارکه کانډو تړلي دي، خوبیا هم د شپې راپاڅیدلې دې او په ژړا ژړا ئې د خلقو د هدایت د پاره دُعاگانې کړي دي او د اسلام د دعوت عامولو د پاره به ئې د خلقو خوا ته تشریف وړلو. اکثر صحابۀ کِرام **عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان** داسې وو چه هغوئ د مدینې د سردار **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** نه علم دین حاصل کړې وو او بیا ئې په ټوله دُنیا کښ د هغې د خورولو د پاره د

الله تَعَالی په لار کښ سفر اختیار کړې دې. هم دا وجه ده چه د صَحَابَه کِرَام عَلَیْهِمُ الرِّضْوَان مزارات صرف په مدينه مُنَوَّره کښ نه دي بلکه د دُنیا په نورو بیشمیره مقاماتو کښ هُم دي. د هغوئې نه پس تابعینو، او تبع تابعین⁷، ائمه عِظام او اولیاء کِرَام رَحْمَتُهُمُ اللّٰهُ تَعَالی د نیکې دعوت عام کولو دا سِلْسِله په کوم شوق او جذبه قائمه ساتي ده هغه د تاریخ علم لرونکو نه پته نه ده، هُم دغسې د اکابرین اسلام په طریقو باندې د عمل کولو په ذریعه شیخ طریقت امیر اهل سنت د اَمْت بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَه د مسلمانانو د اصلاح د پاره شپه او ورځ کوششونه کړي دي، هغوئې د اَمْت بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَه هر اسلامي ورور ته خاص طور په مَدَنی قافلو کښ د دعوت ورکولو ترغیب ورکوي، که هر اسلامي ورور د انفرادي کوشش والا مَدَنی انعام باندې د عمل کولو په صورت کښ هره ورځ دوه اسلامي ورونږو ته په مَدَنی قافله کښ د سفر کولو دعوت ورکوي نو دا په میاشت کښ شپيته اسلامي ورونږه شو، که دولس فیصده کامیابي حاصله شي نو اِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالی د هرې ذیلې حلقي نه مَدَنی قافله تیاریدې شي او د دې مَدَنی کار په بَرَکت به په ټوله دُنیا کښ دعوت اسلامي نه صرف عام شي بلکه په لږه موده کښ

⁷ د حُضُورِ انور صَلَّی اللّٰهُ تَعَالی عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د اَمْت هغه مسلمانان څوک چه د صَحَابَه کِرَامو (عَلِیْهِمُ الرِّضْوَان) په صُحبت کښ اوسیدلي دي، هغوئې ته تابعین وائی او هغه مسلمانان څوک چه د تابعینو په صُحبت کښ اوسیدلي دي هغوئې ته تبع تابعین وائی. په اَمْتِ مُحَمَّدِیَه کښ د صحابه عَلَیْهِمُ الرِّضْوَان نه پس په ټول اَمْت کښ تابعین د ټولو نه غوره او بهتر دي او د هغوئې نه پس د تبع تابعین مرتبه ده.

به د دعوتِ اسلامي دا پيغام هر ملك، هرې صوبې، هر ښار، هر كلي او هرې محلې او هر كور ته اورسېږي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**

هر ماه مَدَنی قافلے میں سب کریں سفر

اللَّهُ! جَذِبْهُ کر عطا یا ربِّ مُصطفیٰ

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرمّم) ص ۱۳۱)

چه ټول کوي سفر هره میاشت په قافله کښ

اللَّهُ! جَذِبْهُ عطا کړي یا ربِّ مُصطفیٰ

د مَدَنی قافلو متعلق ارشاداتِ امیرِ اَهْلِسُنْت

شیخِ طریقتِ امیرِ اَهْلِسُنْت **وَلَمَّا تَرَاكُمْ فِی الْعَالِیَةِ** د مَدَنی قافلو د اَهْمِیَّت په باره کښ

فرمائي:

﴿۱﴾ د دعوتِ اسلامي بقا [يعني ترقي او باقي پاتې کيدل] په مَدَنی قافلو کښ دي.

﴿۲﴾ مَدَنی قافلې د دعوتِ اسلامي د پاره د ملا د تیر حیثیت لري.

﴿۳﴾ ما ته هغه اسلامي ورور ډیر خوښ دې چه هغه نور هر خومره

سست وي خو د درې ورځو په مَدَنی قافله کښ سفر کوي او هغه گیره

او زلفې پرېښي وي او د سُنَّت مطابق مَدَنی لباس اغوندي او عمامه

شریف په سر کوي. [او فرمائي چه] ما ته گټه ور ځامن خوښ دي (يعني

څوک چه په مَدَنی قافله کښ سفر کوي او په مَدَنی انعاماتو عمل کوي)

﴿۴﴾ بس تولو اسلامي وونپرو سره دا غم پکار دې چه که په هره طریقه
وي خو چه مونږه د مَدَنی قافلو د پاره خلق تیار کړو.

﴿۵﴾ زمونږه منزل د مَدَنی قافلو په ذریعه په توله دُنیا کښ د سُنَتو سپرلي
عام کول دي.

﴿۶﴾ په دُنیاوي او تنظیمي کارونو کښ مو چه هر څومره مصروفیت
وي، تر څو چه څه شرعي رُکاوټ نه وي، هره میاشت د درې ورځو په
مَدَنی قافله کښ ضرور سفر کوی.

﴿۷﴾ د اخوا دینخوا خبرو کولو په ځای د مَدَنی قافلو خبرې کوی، بس
چه ستاسو په ځله هر وخت مَدَنی قافله، مَدَنی قافله، مَدَنی قافله، مَدَنی
قافله، مَدَنی قافله وي.

جایۍ نیکی کی دعوت دیجۍ جا جا که گهر

کیجۍ هر ماه مَدَنی قافلوں میں بھی سفر

(وسائیل بخشش (مرمّم) ص ۶۹۹)

لاړ شۍ کور په کور دعوت د نیکی عام کړی

سفر په قافله کښ هره میاشت مدام کړی

دُعائے عَطَّار

یا الله عَزَّوَجَلَّ! هره میاشت د درې ورځو، هرو دولسو میاشتو کښ په
یو مخ د یوې میاشتې او په ټول عمر کښ په یوه مخه د دولسو میاشتو د

پاره ستا په لاره کښ د سفر کولو خواش لرونکو او د هغوئي په خاطر زما هم بې حسابو بڼښنه اوکړې.

سفر جو کرے قافلوں میں مسلسل

میں دیتا ہوں اس کو دُعائے مدینہ

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرقم) ص ۳۶۹)

سفر چه خوك كوي په قافلو كښ مسلسل

زه هغه ته كورمه دُعائے مدینه

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿۱۲﴾ مَدَنی انعامات

(هدف: في ذيل حلقه ۱۲ اسلامي ورونړه)

شيخ طريقت امير اهل سنت وَاٰمَنَّا بِرَاكْمُهُمُ الْغَالِيَه په دې نازك دور كښ د نيكۍ كولو او د گناهونو نه د بچ كيدو په طريقو مُشتمله د شريعت او طريقت جامع مجموعه ۷۲ مَدَنی انعامات د سوالاتو په صورت كښ عطا كړي ده. د خپلې اصلاح د پاره پخپله هم په دې مَدَنی انعاماتو عمل كوي او د انفرادي كوشش والا مَدَنی انعام باندې د عمل كولو په ذريعه هره مياشت د مَدَنی انعاماتو كم از كم د ۲۶ رسالو د تقسيمولو او وصولولو هم كوشش كوي.

د مَدَنی اِنعاماتو متعلق د اَميرِ اَهْلِسْت اِرشادات

شيخ طريقت اَميرِ اَهْلِسْت رَأْسُ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه د مَدَنی اِنعاماتو د اَهْمِيَّت په باره كښن فرمائي:

* چه كله زه خبر شم چه فلاني اسلامي ورور يا اسلامي خور په مَدَنی اِنعاماتو عمل كوي نو زړه مې ډير زيات خوشحاله شي يا دا واورم چه فلاني د ژبې او سترگو يا په دې دواړو كښن د يو قُفْل مدينه لگولي ده نو عجيبه خوشحالي محسوسوم.

* خوك چه د مَدَنی اِنعاماتو مطابق په اخلاص د الله تَعَالی د رضا د پاره عمل او كړي نو **اِنْ شَاءَ الله** تَعَالی هغه به د الله تَعَالی خوښ بنده جوړ شي.

* ولې چه د مَدَنی اِنعاماتو مطابق ژوند تيرولو كښن د دُنیا او آخِرْت بيشميره فايدي دي ځكه به شيطان د دې خبرې پوره كوشش كوي چه تاسو كښن استقامت پيدا نه شي خو تاسو هَمَّت مه بيلئ او مهرباني او كړئ چه نورو اسلامي ورونږو ته د مَدَنی اِنعاماتو مطابق د ژوند تيرولو ترغيب وركوئ. په يو دوه ځله وئيلو كه خوك عمل اونكړي نو مايوسيرئ مه، بلكه مُسلسل ورته وائي، په بيا بيا اوريدلو به ئې كله نه كله خبره زړه ته كوزه شي. ياد ساتئ كه يو اسلامي ورور هم ستاسو د پوهه كولو په وجه عمل شروع كړو نو **اِنْ شَاءَ الله** تَعَالی ستاسو د پاره به ثواب جاريه شي، ستاسو زړه ته به سكون حاصل شي او **اِنْ شَاءَ الله**

تَعَالَى ستاسو په علاقه کښ به مَدَنی کار ډیر په تیزی روان شي، روان به څه شي بلکه وزرې به ئې اوشي او بې اختیاره به د مدینې منورې طرف ته الوتل شروع کړي او **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تَعَالَى په دواړو جهانو کښ به ستاسو بیرې پورې وځي.

توولی اپنا بنالے اُس کورب لم یزل
”مدنی انعامات“ پر کرتا ہے جو کوئی عمل

(وسائیل بخشش (مرّم) ص ۶۳۵)

ته ولي کړې جوړ هغه خپل ربّ لم یزل
په مَدَنی انعاماتو چه کوي څوک عمل
صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

د گډا، سندرو او شرابو عادت لرونکي

خوږو خوږو اسلامي وروڼو! په سُنّتو باندې د عمل کولو او خپل زړه د عشق رسول مدینه جوړولو د پاره د تبليغ قرآن و سُنّت د عالمگیر غیر سیاسي تحریک دعوت اسلامي د سدا بهار مَدَنی ماحول سره هر وخت خپل تعلق مضبوط ساتی. د ترغیب د پاره یو ښکلې او خوشبودار مَدَنی سپرلې ستاسو په خدمت کښ وړاندې کووم: د یو اسلامي ورور لیکلې بیان د تَصَرُّف سره وړاندې کووم: په مَدَنی ماحول کښ د شاملیدو نه مخکښ زه نه صرف د گناهونو په دَلّیل کښ ډیر بد بد نخبستې ووم بلکه زما عقائد هم صحیح نه وو. د نمونځونو نه دومره

غافلِه ووم چه د اختر نمونځ به مې هم نه کولو. په رَمَضَانُ الْبَارِك كښ به نورو مسلمانانو روژې نيولې خو زما بدقسمتي وه چه زه د دې سعادت نه محرومه ووم. د ورځې به مې ملازمت کولو او ټوله شپه به د شرابو او چرسو په نشه كښ پروت ووم، په تي وي به مې فلمونه کتل او د بد نظري په ذريعه به مې په خپلو گناهونو كښ اضافه کوله. په ودونو كښ د گډا او سندرو اوريدو شوقين ووم. د گناهونو د تيارو نه د وتلو سبب مې دا جوړ شو چه زمونږه د دُكان مخې ته به يو څو اسلامي وروڼو د فيضانِ سُنَّت نه چوك درس وركولو. كله كله به پكښ ما هم هسې رسمي طور شركت او كړلو. هغوئي به بيا بيا ما ته په هفته واره سُنَّتو نه ډكه اجتماع كښ د شركت كولو دعوت راكولو خو ما به څه نه څه بهانه جوړه كړه. يوه ورځ د هغوئي په ډيره زارې ما په اجتماع كښ د شركت كولو نيټ او كړو او په اجتماع كښ حاضر شوم، چه هلته اورسيدم نو په اجتماع كښ كيدو والا بيان، ذِكر، نعت او ژپوونكي دُعا زه دومره متاثره كړم چه زما ژوند يو دم بالكل بدل شو، د چرسو، شرابو او سندرو او گډا نه مې توبه او كړه، **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** د مَدَني ماحول په بركت مې پينځه وخته نمونځ په جُمات كښ ادا كول شروع كړو. زما په شان گناهونو كښ اخته كس هم په مَدَني قافلو كښ د سفر په بركت د دين ضروري مسائل زده كړل او د خوږ نبي **صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم**

بنکلی سُنّت کیرہ مُبارکہ مِی ہُم پریںبودہ۔ د مَدَنی ماحول پہ بَرکت زما
د بدی عقیدې ہم اصلاح اوشوہ۔ اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ د چوک درس او مَدَنی
قافلې پہ بَرکت زما پہ شان د سندرو او گپاگانو شوقی او د چرسو او
شرابو نشی د سُنّتو پابند جوړ شو۔ د دې لیک د وخته پورې پہ اُطراف
گاون [یعنی د بنار خوا و شا او کلو] کښ او په خُصوصی [یعنی چارپاگانو او
نابینا] اسلامي ورونرو کښ د مَدَنی کارونو کولو سعادت حاصلووم۔

د الله رَبُّ الْعِزَّتِ دِ په اَمِيرِ اَهْلِ سُنَّتِ رَحْمَتِ وَي او د هغوي په خاطر دِ زمونږه
بې حسابہ بخښنه اوشي۔ اَمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

(وَسَائِلُ بَخْشِش (مرمّم) ص ۲۱۱)

اپنائے جو سدا کیلئے ”سُنّتِ نبی“ میری دُعا ہے خُلد میں جائے نبی کے ساتھ
اسلامی بھائی، ”دعوتِ اسلامی“ کا سدا تم مَدَنی کام کرتے رہو تہ ہی کے ساتھ
سرکارِ حاضری ہو مدینے کی بار بار عطا کی ہے عرض بڑی عاجزی کے ساتھ

عمل چہ ہمیشہ کړي په سُنّتو د نبي
داخل دِ شي جَنّت ته د نبي سره دا ده زما دُعا
اسلامي ورونرو تاسو د دعوتِ اسلامي
کوئ مَدَنی کار ہمیشہ په جوش جذبه
آقا او مې غواړئ مدينې ته په بار بار
عطا لري په ډيره عاجزي دا مُدعا

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَی مُحَمَّد

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مستقل هفته وار جدول

(برائے نگران حلقه مشاورت)

فرمانِ امیرِ اہلسنت وآلہٖ الصلوٰۃ والسلام: خوک چہ دا غواري چہ زہ د ہغہ سرہ محبت

اوکرم نو ہغہ تہ پکار دي چہ د دعوتِ اسلامي مَدَنی کارونہ کوي. (مَدَنی مُذاکرہ نمبر ۱۵۰)

د حلقې نوم ..... د بنار نوم/علاقہ: ..... ډويزن: .....

د حلقه مشاورت د نگران نوم: .....

د بنار نگران/نگران علاقہ مشاورت: .....

نگران ډويزن مشاورت: .....

د کابينه نوم/کابينات: ..... د نگران کابينه نوم: .....

ذيلي حلقه نمبر	ورځ	د جُمات نوم (که ذيلي حلقه د جُمات نه علاوہ وي دلته د هغې نوم اوليکئ)	په ذيلي حلقه کښ د حاضري وخت/نمونځ
۱	جُمعه		
۲	خيالي (د ماسختن نه پس مَدَنی مُذاکره)		
۳	اتوار		
۴	کُل		
۵	نهي		
۶	چارشنبه		
۷	زيارت (هفته واره اجتماع: د ماښام نه د اشراق وځاښت پورې)		

حلقه نگران د ډنار نگران يا د علاقائي مشاورت سره مشوره اوکړي او يو ځل د دا جدول جوړ کړي. ضرورتاً بدلون د پکښ هم د ډنار نگران يا د علاقائي مشاورت په مشوره کوي. تاريخ اجرا: ۴ ذيقعدہ ۱۴۳۶هـ، ۲۰ اگست ۲۰۱۵ء (پاکستان انتظامي کابينه)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

د مبلّغ نوم:..... ماهانه جدول ..... ذمه داري:.....

فرمان امير اهل سنت **وَأَمَّتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَةِ**: څوك چه دا غواړي چه زه د هغه سره محبت اوكرم نو

هغه ته پكار دي چه د دعوت اسلامي مَدَنی کارونه کوي. (مَدَنی مُذاكره نمبر ۱۵۰)

د کابينه او کابينات نوم:..... مَدَنی مياشت او کال.....

عيسوي مياشت او کال:.....

مَدَنی	عيسوي	ورځ	مقام	وخت	پيشکي جدول/دمصروفيت نوعيت	کاکردکي جدول
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						
۸						
۹						
۱۰						

						۱۱
						۱۲
						۱۳
						۱۴
						۱۵
						۱۶
						۱۷
						۱۸
						۱۹
						۲۰
						۲۱
						۲۲
						۲۳
						۲۴
						۲۵
						۲۶
						۲۷
						۲۸
						۲۹
						۳۰

د نگران کابینه د پاره: د کابینه ماهانه مَدَنی مشوره په کوم تاریخ پکار ده؟.....

گل اراکین کابینه:..... خومره په مَدَنی مشوره کښ حاضر شوي وو؟.....

د خو ډویژنو مَدَنی مشورې مو اوکړې؟.....

* د ډویژن مشاورت د نگران د پاره: د ډویژن ماهانه مَدَنی مشوره په کوم تاریخ اوشوه؟.....

گل اراکین ډویژن مشاورت:..... خومره په مَدَنی مشوره کښ حاضر شوي وو؟ گل

حلقې:..... د خو حلقو مَدَنی مشورې مو اوکړې؟.....

* شعبه دِمه دار د پاره: د شُعبي ماهانه مَدَنی مشوره په کوم تاریخ اوشوه؟.....

گل دِمه داران:..... په مَدَنی مشوره کښ خو حاضر شوي وو؟.....

* د علاقائي مشاورت د نگران د پاره: د علاقې مَدَنی مشوره په کوم تاریخ اوشوه؟.....

گل اراکین علاقائي مشاورت:..... خومره په مَدَنی مشوره کښ حاضر شو؟..... گل ذيلي حلقې:..... په خو ذيلي حلقو کښ مو حاضري اوشوه؟..... د ورځو مُستقل مصروفیت: خیالي (د ماسختن نه پس هفته واره مَدَنی مُذاکره)، زیارت (هفته واره اجتماع: د ماښام نه واخله د اشراق و څانښته پورې)

د ماهانه کارکردگی خلاصه

مَدَنی کار	کارکردگی	مَدَنی کار	کارکردگی	مَدَنی کار	کارکردگی
خونهي مو تحریري کار اووکړو؟	خو ورځې صدائے مدینه؟	پس د سَحَره مَدَنی حلقه کښ شرکت؟			
په خو هفته وارو اجتماعاتو کښ مو بیان اوکړو؟	د خو ډویژنو مَدَنی مشورې مو اوکړې؟	د شُعبه جاتو خو مَدَنی مشورې مو اوکړې؟			
په خو هفته وارو اجتماعاتو کښ مو شرکت اوکړو؟	د کابینات په مَدَنی مشورو کښ شرکت؟	د کابینه په مَدَنی مشوره کښ شرکت؟			

په څو مَدَنی مُذاکرو کښ مو شرکت اوکړو؟	په مَدَنی قافله کښ سفر څو ورځې؟	څو ورځې مو فکر مدينه اوکړو؟	
په څو جامعات المَدِينَة لَلْبَيْنين کښ مو حاضري ورکړه؟	په څو مَدَنی سَفَر لَلْبَيْنين کښ مو حاضري ورکړه؟	په څو اطراف/ کلو کښ حاضري؟	
څو رسالې مو اولوستلې؟	په څو علاقائي دورو کښ مو شرکت اوکړو؟	څو ورځې موده درسونه ورکړل يا واوريدل؟	

* نگرانِ کابينات / نگرانِ کابينه د خپل پيشگي جدول د هرې مَدَنی مياشتې (د ۱۹ نه د ۲۶) او کارکردگي جدول د (يکم نه واخله ۳ تاريخه) پورې خپل مُتَعَلِّقه نگران او پاکستانِ اِنْتَظَامي کابينه مکتب (pakkarkdagi@dawateislami.net) ته اي ميل کوي.

* رُکني کابينه او نگران دويژن مشاورت د پيشگي او کارکردگي جدول کابينات مکتب ته اي ميل/ پوست کوي.

د جدول جوړولو تاريخ: ..... د جمع کولو تاريخ: ..... دستخط: .....

تاريخ اجرا: ۱۴ ذيقعدہ ۱۴۳۶ھ، ۲۰ اگست ۲۰۱۵ء (پاکستانِ اِنْتَظَامي کابينه)

تنظيمي اصطلاحات او په مَدَنی ماحول

کښ رائج نور الفاظ

د دې په ځای	دا وائي	د دې په ځای	دا وائي
قافله	مَدَنی قافله	د يو کال قافله	د دولسو مياشو مَدَنی قافله
د ۳۰ ورځو قافله	د يوې مياشتې مَدَنی قافله	نېست	مَدَنی حلقه
کنوينس کول	ذهن جوړول/ پوهه کول	خطاب ليکچر/ تقرير	بيان
نکات	مَدَنی کُلونه	ميټنگ/ مشوره	مَدَنی مشوره

انعامات	مَدَنی انعامات	د مَدَنی انعاماتو کارډ	د مَدَنی انعاماتو رساله
کار	مَدَنی کار	ماحول	مَدَنی ماحول
حُلیه [انداز]	مَدَنی حُلیه	تربیتی کورس	مَدَنی تربیتی کورس
۱۲ روزه کورس	۱۲ روزه مَدَنی کورس	کلدسته	مَدَنی کلدسته
چینل	مَدَنی چینل	پید	مَدَنی پید
تربیت	مَدَنی تربیت	تربیت گاه	مَدَنی تربیت گاه
مُذاکره	مَدَنی مُذاکره	د تویی بورقهه	مَدَنی بورقهه
ستاف	مَدَنی عَمَله	مرکز	مَدَنی مرکز
خادر	مَدَنی خادر	ستیج	مَنج
شیدول/تائم تیبل	جَدول	ریورټ	کارکردګي
تارګټ	هَدَف	محنت کوئ	کوشش کوئ
رابطه کمیټي	مجلس رابطه	ورلډ شُورئ	مرکزي مجلس شُورئ
اجتماع	د سُننو ډکه اجتماع	د زنانو اجتماع	د اسلامي خويندو اجتماع
إرادة	نِیَّت	خلور وږشت	ډبل دولس
دفتر/کیمپ	مَکْتَب	هسپتال/کلینک	مُسْتَشْفی/کلینک
ګس، نَفَر، هَلک، ورور	اسلامي ورور	زنانه	اسلامي خور
أَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ	د نېکۍ دعوت	دا نتیجه اُوځي	دا مَدَنی کُل حاصلېږي
V.I.P	شخصیت	پروګرام	سلسله
تاسو مُلاحظه کړو؟	تاسو اولیده!	حليم	کيچرې
هولډ کړئ	صَلُّو عَلَى الْحَبِيب	اوګې اوسیدل	د خیتې قُفلِ مدینه لګول
د سترګو حفاظت	د سترګو قُفلِ مدینه لګول	د فضولو او غیر ضروري خبرو نه بچ کیدل	د ژبې قُفلِ مدینه لګول
کور په کور تبلیغ کول	کور په کور د نیکۍ دعوت ورکول	د نمانځه غږ کول	صدائے مدینه لګول
اندامونه د ګناهونو او فضولو نه بچ کول		قُفلِ مدینه لګول	
مَدَنی ماحول سره د تړون		مَدَنی انقلاب	

د ملګونو او ښارونو تنظیمي نومونه

د دې په ځای	دا وائي	د دې په ځای	دا وائي
سعودي عرب	عرب شريف	مانسهره	مَدَنی صحرا
سري لنکا	سي لنکا	لاړکانه	فاروق نگر
سنده	بابُ الاسلام سندھ	فیصل آباد	سردار آباد
کراچی	بابُ المَدینة	سرګودھا	گلزار طیبہ
انډیا/بھارت	هند	کوټري	کوټ عطاری
سیالکوټ	ضیاء کوټ	ایبټ آباد	رحمت آباد
لاهور	مرکز الاولیاء	ناکپور	تاج پور
مُلتان	مدینة الاولیاء	هري پور	سبزوړ
حیدر آباد	رَم رَم نگر حیدر آباد		

د جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ او مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ وغیره اصطلاحات

د دې په ځای	دا وائي	د دې په ځای	دا وائي
جامعه	جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ	مدرسه	مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ
عَلَمِيه	الْمَدِينَةُ الْعِلْمِيَّة	مکتبه	مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ
مانیټر	درجه ذمه دار	کچن	مطبخ
د امتحان رزلټ	نتیجه امتحان	ستور	مخزن
د جامعه تائم ټیبل	د جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ جدول	فُل تائم جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ	کُل وقي جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ
اسمبلي هال	دُعائے مَدِينَةِ هال	مُفتي کورس	تَخَصُّصُ فِي الْفِقْه
کلاس	درجه	اسمبلي	دُعائے مَدِينَةِ

چوکیدار	بَوَاب	تعلیمی بورډ	مجلس تعلیمی اُمور
سالانه چوتیانې	سالانه تعطیلات	مدرسه آن لائن	مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ آن لائن
مدرسه بالغان	مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ بالغان		

خپلوی

د دې په ځای	دا وائې	د دې په ځای	دا وائې
ښځه	د بچو مور	ښښې	د بچو ترور
خاوند	د بچو پلار	خوانبې	د بچو نیا
اوبښې/د ښځې ورور	د بچو ماما	د خور خاوند	اوبښې
ایور/د خاوند خور	د بچو ترور	لیور	د بچو تره
ماشومان/ماشومانې	مَدَنی ماشومان/مدني ماشومانې	سخر	د بچو نیکه
ماشوم	مَدَنی ماشوم	ماشومه	مَدَنی ماشومه

بال بچي د ستو پابند جوړولو د پاره

د هر نمانځه نه پس دا دُعا مخکښ روسته دُرود شریف سره یو ځل لولئ،
اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ بال بچي به مو د ستو پابند جوړ شي او په کور کښ به مو
 مَدَنی ماحول جوړ شي. (دُعا دا ده: **(اَللّٰهُمَّ) رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا**
قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِمَنْتَقِينَ اِمَامًا
[مفهوم] ترجمه کنز الایمان: اے زموږه ربه مونږ ته راکړې زموږه د ښځو او زموږه
 د اولاد نه د سترگو یخ والې او موږه د پرهیز کارو امام جوړ کړې.

(سپار ۱۹، الفرقان: ۷۴)

مآخذ و مراجع

نمبر شمار	قرآن مجید	کلام باری تعالیٰ	مطبوعہ
کتاب	مصنف/مؤلف		
1.	کنز الایمان	اعلیٰ حضرت امام احمد رضا خان، متوفی ۱۳۲۰ھ	مکتبۃ المدینہ بآب المدینہ کراچی ۱۳۳۲ھ
2.	خزائن العرفان	صدر الافاضل مفتی نعیم الدین مراد آبادی، متوفی ۱۳۶۷ھ	مکتبۃ المدینہ بآب المدینہ کراچی ۱۳۳۳ھ
3.	تفسیر البغوی	امام ابو محمد الحسین بن مسعود فراء بغوی، متوفی ۵۱۶ھ	پشاور ۱۳۳۱ھ
4.	صحیح البخاری	امام ابو عبد اللہ محمد بن اسماعیل بخاری، متوفی ۲۵۶ھ	دار المعرفة بیروت ۱۳۲۸ھ
5.	صحیح مسلم	امام ابو الحسین مسلم بن حجاج قشیری، متوفی ۲۶۱ھ	دار الکتب العلمیۃ بیروت 2008ء
6.	سنن ابی داود	امام ابو داود سلیمان بن اشعث سجستانی، متوفی ۲۷۵ھ	دار الکتب العلمیۃ بیروت ۱۳۲۸ھ
7.	سنن الترمذی	امام ابو عیسیٰ محمد بن عیسیٰ ترمذی، متوفی ۲۷۹ھ	دار الکتب العلمیۃ بیروت 2008ء
8.	المسند	امام احمد بن محمد بن حنبل، متوفی ۲۴۱ھ	دار الکتب العلمیۃ بیروت ۱۳۲۹ھ
9.	المعجم الاوسط	حافظ سلیمان بن احمد طبرانی، متوفی ۳۶۰ھ	دار الفکر عمان، ۱۳۲۰ھ
10.	المستدرک علی الصحیحین	امام ابو عبد اللہ محمد بن عبد اللہ حاکم نیشاپوری، متوفی ۴۰۵ھ	دار المعرفة، بیروت ۱۳۲۷ھ
11.	حلیۃ الاولیاء	حافظ ابو نعیم احمد بن عبد اللہ اصفہانی شافعی، متوفی ۳۲۰ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۳۲۷ھ
12.	الطبقات الکبریٰ	محمد بن سعد بن منیع ہاشمی، متوفی ۲۳۰ھ	دار الکتب العلمیۃ بیروت ۱۳۱۱ھ
13.	نوادر الاصول	ابو عبد اللہ محمد بن علی بن حسن حکیم ترمذی، متوفی ۳۲۰ھ	دار الکتب العلمیۃ، بیروت ۱۳۱۳ھ
14.	تنبیہ الغافلین	فقیہ ابو الیث نصر بن محمد سمرقندی، متوفی ۳۷۳ھ	دار الکتب العلمیۃ بیروت ۱۳۳۰ھ

15.	منہاج العابدین	امام ابو حامد محمد بن محمد غزالی، متوفی ۵۰۵ھ	دار البشائر الاسلامیہ، بیروت ۱۴۲۲ھ
16.	البدایۃ والنہایۃ	عہاد الدین اسباعیل بن عمر ابن کثیر دمشق، متوفی ۷۷۴ھ	دار المعرفۃ، بیروت ۱۴۲۶ھ
17.	تاریخ الخلفاء	امام جلال الدین عبد الرحمن بن ابی بکر سیوطی، متوفی ۹۱۱ھ	دار الکتب العلمیہ، بیروت 2008ء
18.	مرقاۃ المفاتیح	علامہ ملا علی بن سلطان قاری، متوفی ۱۰۱۳ھ	دار الکتب العلمیہ، بیروت ۱۴۲۸ھ
19.	ذوق نعت	مولانا حسن رضا خان قادری، متوفی ۱۳۲۶ھ	شبیر برادرز، لاہور ۱۳۲۸ھ
20.	مرآۃ المناجیح	مفتی احمد یار خان نعیمی، متوفی ۱۳۹۱ھ	نعیمی کتب خانہ گجرات
21.	مرآۃ المناجیح	مفتی احمد یار خان نعیمی، متوفی ۱۳۹۱ھ	مکتبہ اسلامیہ لاہور
22.	ہمارا اسلام	مفتی محمد خلیل خان برکاتی، متوفی ۱۴۰۵ھ	فرید بک سنال، لاہور ۱۴۲۳ھ
23.	فیضان سنت	حضرت علامہ مولانا محمد الیاس قادری دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی ۱۴۲۸ھ
24.	مدنی پنج سورہ	حضرت علامہ مولانا محمد الیاس قادری دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی ۱۴۳۹ھ
25.	وسائل بخشش (مُرَمَّم)	حضرت علامہ مولانا محمد الیاس قادری دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی ۱۴۳۶ھ
26.	شجرہ قادریہ رضویہ ضبیائیہ عطاریہ	المدینۃ العلمیہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی ۱۴۳۹ھ
27.	نیک بننے اور بنانے کے طریقے	المدینۃ العلمیہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی ۱۴۳۲ھ
28.	فیضان فاروق اعظم	المدینۃ العلمیہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی ۱۴۳۶ھ
29.	مدنی مذاکرہ نمبر ۱۵۰	حضرت علامہ مولانا محمد الیاس قادری دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ	غیر مطبوعہ

فهرست

نمبر	عنوان
1	د درود شریف لیکونکي بڅښنه اوشوه دولس مَدَنی کارونه
1	د دُرود شریف فضیلت
1	د نیکي د دعوت مَدَنی سفر
4	د انفرادي کوشش نتیجه
6	د دعوت اسلامي مَدَنی سفر
8	د ټولو نه وړو مې مَدَنی کار
10	د دعوت اسلامي تنظیمي ترکیب
10	ذيلي حلقه څه ته وائي؟
11	د ذيلي حلقې مرکز
12	د جُما تونو د آبادولو اهميت
13	د دعوت اسلامي جُما تونه څه کړي تحریک دي خو څنگه؟
16	د دولسو مَدَنی کارونو مختصر وضاحت
17	د هرې ورځې پېنځه مَدَنی کارونه
20	د صدائے مدینه یو څو مَدَنی کلونه
21	په کوڅه کښ د صدائے مدینه لگولو طریقه
24	﴿۲﴾ پس د سحره مَدَنی حلقه
26	﴿۳﴾ جُما تونو درس
27	د جُما تونو درس یو ویش مَدَنی کلونه
31	د جُما تونو درس ورکولو مقصدونه
33	د مَدَنی درس ورکولو طریقه
35	د درس په آخره کښ داسې ترغیب ورکوي
39	﴿۴﴾ مَدَرَسَةُ الْمَدِينَةِ بِالْمَدِينَةِ
40	﴿۵﴾ چوک درس
42	هفته وار پېنځه مَدَنی کارونه

43	﴿٦﴾ هفته واره اجتماع
44	ذمه داران به په څه طريقه اجتماع کښ شرکت کوي؟
45	د هفته وارې اجتماع د مضبوطولو مَدَنی کلونه
46	د هفته وارې ستنونه ډکې اجتماع جدول
47	﴿٧﴾ يوم تعطيل [يعني د چوتی د ورځې] اعتکاف
48	د يوم تعطيل اعتکاف مَدَنی کلونه
49	﴿٨﴾ هفته واره مَدَنی مذاکره
50	﴿٩﴾ هفته واره کیسې اجتماع
50	﴿١٠﴾ علاقائی دوره د پاره د نیکی دعوت
54	ماهانه دوه مَدَنی کارونه
55	﴿١١﴾ مَدَنی قافله
57	د مَدَنی قافلو متعلق ارشادات امیر اهل سنت
59	﴿١٢﴾ مَدَنی انعامات
60	د مَدَنی انعاماتو متعلق د امیر اهل سنت ارشادات
61	د گډا، سندرو او شرابو عادت لرونکي
64	مستقل هفته وار جدول
67	د ماهانه کارکردگی خلاصه
68	تنظیمي اصطلاحات او په مَدَنی ماحول کښ رائج نور الفاظ
70	د ملکونو او ښارونو تنظیمي نومونه
70	د جَامِعَةُ الْمَدِينَةِ او مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ وغیره اصطلاحات
71	خپلوئ
73	ماخذ و مراجع

نیک او مونځ گزاره جوړیدو د پاره

هر زیارت د ماښام د مانځه نه پس ستاسو په ځای کښ کیدونکي د دعوتِ اسلامي د سنتو نه ډکه هفته واره اجتماع کښ د رضائے الٰهي د پاره د بنو بنو نیټونو سره ټوله شپه تیروی ☪ د سنتو د تربیت د پاره په مدني قافلو کښ د عاشقان رسول سره هره میاشت د دري ورځو سفر او ☪ هره ورځ د ”فکر مدینه“ په ذریعه د مدني انعاماتو رساله ډکوی او د هرې مدني میاشتې په ورومې تاریخ ټي د خپل ځای [د دعوتِ اسلامي] ذمه دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړی.

زما مدني مقصد: ”ما ته د خپل ځان او د ټولې دنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي.“ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ د خپل ځان د اصلاح د پاره په ”مدني انعاماتو“ عمل او د ټولې دنیا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پاره په ”مدني قافلو“ کښ سفر کول دي. اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ

فیضانِ مدینه محلّہ سوداگران زړه سبزي منډی، باب المدینه (کراچی)

UAN: +92 11 25 26 92 Ext: 1262

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net